

Ročník 1998

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 33

Rozeslána dne 22. dubna 1998

Cena Kč 21,-

O B S A H:

87. Zákon o státní sociální podpoře (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)
88. Nález Ústavního soudu ze dne 11. března 1998 ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 9 odst. 5 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku
89. Vyhláška Ministerstva financí, kterou se mění vyhláška Federálního ministerstva financí, Ministerstva financí České socialistické republiky, Ministerstva financí Slovenské socialistické republiky a předsedy Státní banky československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů
90. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se vymezují některé druhy rostlin uvedené v druhovém seznamu, jejichž rozmnožovací materiál se smí uvést do oběhu jako obchodní a stanoví se jeho vlastnosti a způsob kontroly

Opatření ústředních orgánů

Oznámení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivních smluv vyššího stupně

87

PŘEDSEDA POSLANECKÉ SNĚMOVNY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře,
se změnami a doplňky provedenými zákonem č. 137/1996 Sb.,
zákonem č. 132/1997 Sb. a zákonem č. 242/1997 Sb.

ZÁKON

o státní sociální podpoře

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Státní sociální podpora

(1) Státní sociální podporou se stát podílí na krytí nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby dětí a rodin a poskytuje ji i při některých dalších sociálních situacích. Státní sociální podpora se ve stanovených případech poskytuje v závislosti na výši příjmu.

(2) Náklady na státní sociální podporu hradí stát.

§ 2

Druhy dávek

Dávky státní sociální podpory jsou:

- a) dávky poskytované v závislosti na výši příjmu
 1. přírůstek na dítě,
 2. sociální příspěvek,
 3. příspěvek na bydlení,
 4. příspěvek na dopravu,
- b) ostatní dávky
 1. rodičovský příspěvek,
 2. zaopatřovací příspěvek,
 3. dávky péčovské péče,
 4. porodné,
 5. pohřebné.

§ 3

Okruh oprávněných osob

Dávky státní sociální podpory náleží při splnění dále stanovených podmínek pouze fyzické osobě (dále jen „osoba“), jestliže osoba a osoby společně s ní posuzované jsou na území České republiky hlášeny k trvalému pobytu podle zvláštních předpisů.¹⁾ Za trvalý pobyt se podle tohoto zákona považuje též dlouhodobý pobyt udělovaný cizincům podle zvláštního zákona.²⁾

ČÁST DRUHÁ

VYMEZENÍ NĚKTERÝCH POJMŮ

Příjem rozhodný pro přiznání dávky

§ 4

Příjem rozhodný pro přiznání dávky uvedený v § 2 písm. a) se stanoví jako měsíční průměr příjmů rodiny připadajících na rozhodné období (dále jen „rozhodný příjem“).

§ 5

(1) Za příjem se pro účely stanovení rozhodného příjmu považují

- a) z příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů³⁾ a nejsou od této daně osvobozeny, tyto příjmy:
 1. příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky uvedené v § 6 odst. 1 a 10 zákona o daních z příjmů,

¹⁾ § 4 zákona č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.

§ 7 a § 19 odst. 3 zákona č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky.

²⁾ § 6 zákona č. 123/1992 Sb.

³⁾ Zákon ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona ČNR č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb. a zákona č. 210/1997 Sb.

2. příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů,
3. příjmy z kapitálového majetku uvedené v § 8 odst. 1 písm. a) až g) zákona o daních z příjmů,
4. příjmy z pronájmu uvedené v § 9 zákona o daních z příjmů,
5. ostatní příjmy uvedené v § 10 odst. 1 písm. a) až g) zákona o daních z příjmů,

a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení a dalších výdajů, odpočítávaných z takových příjmů podle zákona o daních z příjmů, po odpočtu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pokud nebyly pojistné a příspěvek zahrnutý do těchto výdajů, a po odpočtu daně z příjmů připadající na tyto příjmy,

- b) z příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob a jsou osvobozeny od této daně, příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. b), e), ch), k), jde-li o stipendia ze státního rozpočtu, m) až r), v), w) a z) a v § 6 odst. 9 písm. k), m), o), s) a u) zákona o daních z příjmů, a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení a dalších výdajů, odpočítávaných z takových příjmů podle zákona o daních z příjmů, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů,
- c) dávky nemocenského pojištění (péče) a důchodového pojištění,
- d) hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání,⁴⁾
- e) příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v písmenech a) až d) v částce, v jaké byly vyplaceny, popřípadě po odpočtu výdajů, daní, pojistného a příspěvku uvedených v písmenech a) a b), nebyly-li tyto příjmy už započteny podle písmen a) až d),
- f) rodičovský příspěvek a zaopatřovací příspěvek pro nárok na přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na dopravu a příspěvek na bydlení,
- g) přídavek na dítě pro nárok na sociální příplatek a příspěvek na bydlení.

(2) Do rozhodného příjmu se započítává každý z příjmů uvedených v odstavci 1 samostatně, a žádný z takových příjmů nelze snížit o ztrátu z jiného druhu příjmů ani o ztrátu ze stejného druhu příjmů, k níž došlo za jiné období než za období, za něž se rozhodný příjem zjišťuje. Byla-li poplatníkovi daně z příjmů zvýšena, popřípadě snížena daň z příjmů podle zákona o daních z příjmů, příjem uvedený v odstavci 1

se o toto zvýšení snižuje, popřípadě se o toto snížení zvyšuje v tom kalendářním roce, zjišťuje-li se rozhodný příjem za kalendářní rok, nebo v tom kalendářním čtvrtletí, zjišťuje-li se rozhodný příjem za kalendářní čtvrtletí, v němž došlo k takovému zaúčtování. Věta druhá platí obdobně, jde-li o přeplatky nebo nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

(3) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní rok [§ 6 písm. a)], započítávají se příjmy uvedené v odstavci 1

- a) v písmenu a) v tom kalendářním roce, v němž byly předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů,
- b) v písmenu b), jde-li o příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. b), e), ch), k), m) až r), v), w) a z) a v § 6 odst. 9 písm. k), m) a s) zákona o daních z příjmů, v tom kalendářním roce, v němž byly vyplaceny,
- c) v písmenu b), jde-li o příjmy uvedené v § 6 odst. 9 písm. o) a u) zákona o daních z příjmů, v tom kalendářním roce, v němž byly plátcem zaúčtovány,
- d) v písmenu c), jde-li o dávky nemocenského pojištění (péče), v tom kalendářním roce, v němž byly plátcem zaúčtovány,
- e) v písmenu c), jde-li o dávky důchodového pojištění, a v písmenech d), f) a g) v tom kalendářním roce, v němž byly vyplaceny.

(4) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)], započítávají se příjmy uvedené

- a) v odstavci 1 písm. a) č. 1 v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly zaúčtovány,
- b) v odstavci 1 písm. a) č. 3 až 5 v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly vyplaceny,
- c) v odstavci 1 písm. b), jde-li o příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. b), e), ch), k), m) až r), v), w) a z) a v § 6 odst. 9 písm. k), m) a s) zákona o daních z příjmů, v odstavci 1 písm. c), jde-li o dávky důchodového pojištění, a v odstavci 1 písm. d), f) a g) v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly vyplaceny,
- d) v odstavci 1 písm. b), jde-li o příjmy uvedené v § 6 odst. 9 písm. o) a u) zákona o daních z příjmů, a v odstavci 1 písm. c), jde-li o dávky nemocenského pojištění (péče), v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly plátcem zaúčtovány.

(5) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)] a v tomto rozhodném období osoba podle svého pro-

⁴⁾ § 12 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti.

hlášení vykonávala činnost, z níž má příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) č. 2, započítává se jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu

a) částka odpovídající měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za kalendářní rok, byla-li v něm taková činnost vykonávána, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. dubna do 31. března následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51), nejméně však částka odpovídající životnímu minimu osoby podle § 8 odst. 1 věty třetí; průměr se stanoví za kalendářní měsíce, v nichž osoba podle svého prohlášení vykonávala alespoň po část kalendářního měsíce činnost, z níž měla příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) č. 2, nebo

b) částka odpovídající částce životního minima osoby podle § 8 odst. 1 věty třetí, která podle svého prohlášení v kalendářním roce bezprostředně předcházející kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. dubna do 31. března následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51), nevykonávala činnost, z níž by měla příjem uvedený v odstavci 1 písm. a) č. 2.

(6) Při stanovení částek životního minima podle odstavce 5 se vychází z částek životního minima platných k prvnímu dni kalendářního čtvrtletí, za něž se nárok na dávku uplatňuje.

(7) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní rok, započtou se příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v odstavci 1, pokud byly předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů, v tom kalendářním roce, v němž byly předmětem této daně. V ostatních případech se příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v odstavci 1 započtou v tom rozhodném období, v němž byly vyplaceny. Je-li příjem uvedený v odstavci 1 vyplácen v cizí měně, přepočte se na českou měnu podle příslušného kurzu vyhlášeného Českou národní bankou³¹⁾ platného k prvnímu dni rozhodného období, za které se zjišťuje rozhodný příjem, není-li dále stanoveno jinak. Pro přepočet měn podle věty druhé, u nichž Česká národní banka nevyhláší příslušný kurz, se použije kurz této měny obvykle používaný bankami v České republice k prvnímu dni rozhodného období, za které se zjišťuje rozhodný příjem. Je-li příjem vyplácený v cizí měně předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů,³⁾ přepočte se na českou měnu způsobem platným pro účely daně z příjmů, a to v případech, kdy je rozhodným obdobím, za něž se rozhodný příjem zjišťuje, kalendářní rok.

§ 6

Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, je

- a) u přídatku na dítě a příspěvku na dopravu kalendářní rok předcházející kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. října do 30. září následujícího kalendářního roku, v němž před počátkem uvedeného období je třeba podle § 51 prokázat rozhodný příjem,
- b) u sociálního příplatku a příspěvku na bydlení období kalendářního čtvrtletí předcházejícího kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na dávky uplatňuje.

§ 7

(1) Za rodinu se pro účely tohoto zákona považuje, není-li dále stanoveno jinak, oprávněná osoba a společně s ní posuzované osoby, a není-li těchto osob, považuje se za rodinu sama oprávněná osoba.

(2) Společně posuzovanými osobami jsou, není-li dále stanoveno jinak,

- a) nezaopatřené děti (§ 11),
- b) nezaopatřené děti (§ 11) a rodiče těchto dětí; za rodiče se považují i osoby, jimž byly nezaopatřené děti svěřeny do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, manžel rodiče nebo uvedené osoby, vdovec nebo vdova po rodiči nebo uvedené osobě a druh (družka) rodiče nebo uvedené osoby,
- c) manželé nebo druh a družka, nejde-li o rodiče posuzované podle písmene b),
- d) nezaopatřené děti, jejich rodiče, pokud jsou nezaopatřeny dětmi a jsou osamělí, a rodiče [písmeno b)] těchto rodičů,

pokud s oprávněnou osobou spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.⁷⁾

(3) Podmínka, že osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, se považuje vždy za splněnou, není-li dále stanoveno jinak, jde-li o

- a) nezletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče [odstavec 2 písm. b)]; pokud rodiče dítěte uvedení v odstavci 2 písm. b) části věty před středníkem jsou rozvedeni, posuzuje se jako osoba společně posuzovaná s nezaopatřeným nezletilým dítětem rodič, s nímž dítě společně žije,
- b) zletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče, jestliže rodiče a dítě jsou v téže bytě hlášení k trvalému pobytu;¹⁾ ustanovení písmene a) části věty za středníkem přitom platí obdobně,
- c) manželé.

³¹⁾ § 35 zákona ČNR č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

⁷⁾ § 115 občanského zákoníku.

(4) Je-li nezaopatřené dítě v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, považuje se za rodinu samo toto dítě. Za plné přímé zaopatření se považuje zaopatření v ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, poskytuje-li tento ústav (zařízení) dětem stravování, ubytování a ošacení.

(5) Jde-li o sociální příspěvek, nepřihlíží se kromě nezaopatřených dětí uvedených v odstavci 4 jako ke společně posuzované osobě k nezaopatřenému dítěti svěřenému do pěstounské péče nebo svěřenému do péče uvedené v § 43 odst. 2, včetně nezaopatřeného dítěte, jemuž náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte po dosažení zletilosti (§ 38), a nezaopatřeného dítěte, jemuž nenáleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než uvedený příspěvek (§ 40), a k dítěti svěřenému do péče uvedené v § 43 odst. 3.

(6) Jde-li o příspěvek na bydlení, považují se za rodinu všechny osoby, s výjimkou osob uvedených v odstavci 4, které jsou v témže bytě hlášeny k trvalému pobytu;¹⁾ podmínka, aby spolu trvale žily a společně uhrazovaly náklady na své potřeby, se však nevyžaduje.

(7) Okresní úřad může při rozhodování o dávkách v případech, kdy osoby uvedené v odstavci 3 písm. a) až c) spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované, nebo jde-li o příspěvek na bydlení v případech, kdy některá ze společně posuzovaných osob nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně byt neuzívá, rozhodnout, že se k ní při posouzení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši nepřihlíží, i když je v bytě hlášena k trvalému pobytu.

(8) Za osamělého rodiče se pro účely tohoto zákona považuje rodič, který je svobodný, ovdovělý nebo rozvedený, pokud nežije s druhem. K druhovi (družce) se jako ke společně posuzované osobě přihlíží, jen žije-li s oprávněnou osobou (odstavec 1) nebo s osobou uvedenou v odstavci 2 alespoň tři měsíce.

(9) Společně posuzovanými osobami podle odstavců 2, 3 a 6 jsou i osoby, které se přechodně z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání (§ 12),

zdravotních nebo pracovních zdržují mimo místo, kde jsou hlášeny k trvalému pobytu.

(10) Koná-li muž vojenskou základní nebo náhradní službu v Armádě České republiky nebo civilní službu, přihlíží se k němu po dobu této služby jako k osobě společně posuzované jen pro nárok na příspěvek na bydlení podle odstavce 6. Předchozí věta platí obdobně pro ženu, která koná vojenskou základní službu v Armádě České republiky.

(11) Osoba, která je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, se nepovažuje za osobu společně posuzovanou po uplynutí prvního kalendářního měsíce trvání vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty počítají.

(12) Za rozhodnutí příslušného orgánu o svěření dítěte do péče nahrazující péči rodičů se pro účely tohoto zákona považuje

- a) rozhodnutí soudu o svěření dítěte do výchovy jiného občana než rodiče,³²⁾
- b) rozhodnutí soudu o osvojení dítěte,³³⁾
- c) rozhodnutí soudu o péči budoucího osvojitele o dítě nejméně po dobu tří měsíců před rozhodnutím soudu o osvojení,³⁴⁾
- d) opatření ústavu učiněné po dohodě s okresním úřadem o péči budoucího osvojitele o dítě nejméně po dobu tří měsíců před rozhodnutím soudu o osvojení,³⁴⁾
- e) rozhodnutí soudu o ustanovení občana opatrovníkem,³⁵⁾
- f) rozhodnutí soudu o svěření dítěte do pěstounské péče podle zákona o pěstounské péči,³⁶⁾
- g) rozhodnutí okresního úřadu podle § 19 písm. a) č. 8 zákona České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, o dočasném svěření dítěte do péče občana, který má zájem stát se pěstounem, podle § 15 zákona o pěstounské péči,¹⁸⁾
- h) rozhodnutí soudu o předběžném opatření o péči o dítě.³⁷⁾

³²⁾ § 45 zákona o rodině.

³³⁾ § 63 a 74 zákona o rodině.

³⁴⁾ § 69 zákona o rodině.

³⁵⁾ § 78 zákona o rodině.

³⁶⁾ § 2 zákon č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči.

¹⁸⁾ § 15 odst. 4 zákona č. 50/1973 Sb., ve znění zákona č. 118/1992 Sb.

³⁷⁾ § 45 zákona o rodině.

§ 76a občanského soudního řádu.

§ 8

Stanovení částek rozhodných pro nárok na dávky a jejich výši

(1) Pro nárok na dávky nebo jejich výši se částkou a) životního minima, b) potřebnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb (dále jen „částka na osobní potřeby“), c) potřebnou k zajištění nezbytných nákladů na domácnost (dále jen „částka nákladů na domácnost“) rozumí taková částka stanovená zákonem o životním minimu.⁸⁾ Závisí-li stanovení částky podle věty první na počtu osob, berou se v úvahu osoby společně posuzované uvedené v § 7. Životním minimem osoby uvedené v § 5 odst. 5 se rozumí částka, kterou tvoří součet měsíční částky na osobní potřeby a měsíční částky nákladů na domácnost osoby, která není nezaopatřeným dítětem a žije v domácnosti sama.

(2) Věk dítěte rozhodný podle zákona o životním minimu pro stanovení částek podle odstavce 1 je věk, kterého dítě dosáhne v kalendářním měsíci, za který dávka náleží.

§ 9

Nepříznivý zdravotní stav

(1) Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy má trvat déle než jeden rok.

(2) Jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činí stupeň zdravotního postižení

- a) od 20 % do 49 %, považuje se nezaopatřené dítě za dlouhodobě nemocné,
- b) od 50 % do 79 %, považuje se osoba za dlouhodobě zdravotně postiženou,
- c) od 80 % do 100 %, považuje se osoba za dlouhodobě těžce zdravotně postiženou.

(3) Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou klasifikaci zdravotního postižení podle stupňů (odstavec 2) a způsob jejich posuzování.

(4) Posuzování zdravotního stavu pro účely tohoto zákona podle odstavců 1 a 2 upravuje zvláštní zákon.⁹⁾

§ 10

Výdělečná činnost

(1) Výdělečnou činností se rozumí činnost

- a) v České republice, která zakládá účast na nemo-cenském pojištění (péči),
- b) osoby samostatně výdělečně činné; za osobu samostatně výdělečně činnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která se za takovou považuje pro účely důchodového pojištění,³⁸⁾ nebo
- c) vykonávaná v zahraničí za účelem dosažení příjmu.

(2) Příjmy z výdělečné činnosti se pro účely tohoto zákona rozumí příjmy z činnosti uvedené v odstavci 1.

(3) Je-li příjem uvedený v odstavci 1 vyplácen ze zahraničí, platí pro přepočtení tohoto příjmu § 5 odst. 7 obdobně.

§ 11

Nezaopatřené dítě

(1) Za nezaopatřené dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže

- a) se soustavně připravuje na budoucí povolání (§ 12 až 15), nebo
- b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
- c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(2) Po skončení povinné školní docházky se do 18. roku věku považuje za nezaopatřené dítě také dítě, které je vedeno v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání, s výjimkou případu, kdy mu hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání nenáleží z důvodů uvedených v § 14 odst. 1 písm. d) až f) zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 578/1991 Sb.

(3) Za nezaopatřené dítě nelze však považovat dítě, které je poživitelem plného invalidního důchodu z důchodového pojištění.

⁸⁾ Zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákona č. 84/1993 Sb. a zákona č. 118/1995 Sb.

⁹⁾ Zákon ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona ČNR č. 590/1992 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 118/1995 Sb.

³⁸⁾ § 9 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

§ 12

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání

(1) Za soustavou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje:

- a) studium na středních a vysokých školách v České republice,¹⁰⁾ s výjimkou
 1. studia po dobu výkonu vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby nebo za trvání služebního poměru příslušníků ozbrojených sil,
 2. studia při zaměstnání nebo kombinovaného studia na středních školách, je-li dítě v době takového studia výdělečně činné podle § 10 nebo pobírá-li v době takového studia hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání,
- b) příprava pro pracovní uplatnění ve výchovných zařízeních pro občany se změněnou pracovní schopností,
- c) studium na středních nebo vysokých školách v cizině, pokud podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je postaveno na roven studiu na středních nebo vysokých školách v České republice.

(2) Středními školami uvedenými v odstavci 1 se rozumí školy, pokud jsou zařazeny do sítě škol,³⁹⁾ a dále školy ozbrojených sil a ozbrojených sborů a školy požární ochrany;⁴⁰⁾ přípravou pro pracovní uplatnění ve výchovných zařízeních pro občany se změněnou pracovní schopností se rozumí taková příprava prováděná podle předpisů o zaměstnanosti.⁴¹⁾

(3) Za studium na středních školách se pro účely tohoto zákona považuje také studium na vyšších odborných školách⁴²⁾ a příprava ve speciálních školách

a za studium na vysokých školách se považuje také obsahově ucelená část vysokoškolského studia a postgraduální studium absolventů vysokoškolského studia.⁴³⁾

§ 13

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na střední škole

(1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na střední škole podle § 12 písm. a) začíná nejdříve od počátku školního roku prvního ročníku školy. Jestliže žák začal plnit studijní povinnosti před tímto dnem, začíná jeho soustavná příprava na budoucí povolání dnem, kdy začal tyto povinnosti plnit.

(2) Za soustavou přípravu dítěte na budoucí povolání na střední škole se považuje také

- a) doba od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího školního roku, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,
- b) doba od úspěšného vykonání závěrečné nebo maturitní zkoušky, je-li tato zkouška konána v květnu nebo červnu, do konce období školního vyučování školního roku,⁴⁴⁾ v němž byla taková zkouška konána; to platí též, bylo-li v květnu nebo červnu konáno absolutorium,
- c) doba školních prázdnin bezprostředně navazujících na skončení studia⁴⁵⁾ nebo dobu uvedenou v písmenu b), pokud dítě nevykonává po celý kalendářní měsíc výdělečnou činnost podle § 10 ani nepobírá hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání, nestalo-li se studentem vysoké školy; to neplatí, pokud poslední ročník studia probíhal po dobu výkonu vojenské základní (náhradní) služby nebo za trvání služebního poměru.⁴⁶⁾

¹⁰⁾ Zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 171/1990 Sb., zákona č. 522/1990 Sb., zákona č. 134/1993 Sb., zákona č. 190/1993 Sb., zákona č. 331/1993 Sb., nálezů Ústavního soudu ČR č. 49/1994 Sb., zákona č. 256/1994 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb. Zákon č. 172/1990 Sb., o vysokých školách, ve znění zákona č. 216/1993 Sb., zákona č. 46/1994 Sb. a zákona č. 192/1994 Sb.

³⁹⁾ § 1 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.

⁴⁰⁾ § 53 a násl. zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.

⁴¹⁾ § 13 zákona ČNR č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona ČNR č. 272/1992 Sb.

⁴²⁾ § 27a zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

⁴³⁾ § 21 a 22 zákona č. 172/1990 Sb.

⁴⁴⁾ § 25 a 38 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.

⁴⁵⁾ § 25 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.

⁴⁶⁾ Zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění zákona č. 59/1969 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 65/1978 Sb., zákona č. 74/1990 Sb., zákona č. 228/1991 Sb., zákona č. 77/1992 Sb., zákona č. 226/1992 Sb., zákona č. 34/1995 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

Zákon ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona ČNR č. 590/1992 Sb., zákona ČNR č. 26/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 33/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

§ 14

**Soustavná příprava dítěte
na budoucí povolání na vysoké škole**

(1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na vysoké škole podle § 12 písm. a) začíná nejdříve dnem, kdy se dítě stává studentem vysoké školy, a končí dnem, kdy dítě ukončilo vysokoškolské studium.

(2) Za soustavou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje také

- doba od skončení studia na střední škole do dne, kdy se dítě stalo studentem vysoké školy, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,
- kalendářní měsíc, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole, a dále kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole, pokud dítě nevykonává po celý tento měsíc výdělečnou činnost podle § 10 ani nepobírá hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání,
- doba od ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se dítě stalo studentem téže nebo jiné vysoké školy, pokud studium na téže nebo jiné vysoké škole bezprostředně navazuje na ukončení studia na vysoké škole, nejdéle však doba tří kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole; to platí obdobně, jde-li o studium, které se podle § 12 odst. 3 považuje za studium na vysokých školách.

§ 15

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí může stanovit vyhláškou, které další studium, popřípadě výuka, jde-li o studium nebo výuku v České republice, se pro účely státní sociální podpory považuje z důvodu svého rozsahu a úrovně za studium na středních nebo vysokých školách.

§ 16

Povinná školní docházka

(1) Za povinnou školní docházku¹¹⁾ se pro účely tohoto zákona považuje též docházka do desátého ročníku speciální základní školy, zvláštní školy nebo pomocné školy, vzdělávání těžce zdravotně postiženého dítěte osvobozeného od povinné školní docházky⁴⁷⁾ a dále studium na gymnáziu nebo na taneční konzervatoři, jde-li o školní roky, jimiž dítě završuje počet let potřebných pro splnění povinné školní docházky.

(2) Za povinnou školní docházku se považuje též

období školních prázdnin navazujících na ukončení období školního vyučování školního roku, v němž dítě dovrší poslední rok povinné školní docházky, pokud v této době nezačalo vykonávat výdělečnou činnost v rozsahu uvedeném v § 10 ani nezačalo pobírat hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání.

**ČÁST TŘETÍ
DÁVKY****HLAVA PRVNÍ
PŘÍDAVEK NA DÍTĚ**

§ 17

Podmínky nároku na přírdek na dítě

(1) Nárok na přírdek na dítě do 31. prosince 1998 má nezaopatřené dítě

- ve zvýšené výměře, jestliže rozhodný příjem v rodině nepřevyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,80,
- v základní výměře, jestliže rozhodný příjem v rodině převyšuje součin životního minima rodiny a koeficientu 1,80, avšak není vyšší než součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,20.

(2) Nárok na přírdek na dítě po 31. prosinci 1998 má nezaopatřené dítě

- ve zvýšené výměře, jestliže rozhodný příjem v rodině nepřevyšuje součin životního minima rodiny a koeficientu 1,10,
- v základní výměře, jestliže rozhodný příjem v rodině převyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,10, avšak není vyšší než součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,80,
- ve snížené výměře, jestliže rozhodný příjem v rodině převyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,80, avšak není vyšší než součin částky životního minima rodiny a koeficientu 3,00.

§ 18

Výše přírdevku na dítě

(1) Výše přírdevku na dítě podle § 17 odst. 1 činí za kalendářní měsíc

- ve zvýšené výměře součin částky na osobní potřeby dítěte a koeficientu 0,27,

¹¹⁾ § 34 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb.

⁴⁷⁾ § 37 odst. 2 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

- b) v základní výměře součin částky na osobní potřeby dítěte a koeficientu 0,14.

(2) Výše přídatku na dítě podle § 17 odst. 2 činí za kalendářní měsíc

- a) ve zvýšené výměře součin částky na osobní potřeby dítěte a koeficientu 0,32,
b) v základní výměře součin částky na osobní potřeby dítěte a koeficientu 0,28,
c) ve snížené výměře součin částky na osobní potřeby dítěte a koeficientu 0,14.

§ 19

Výplata přídatku na dítě

(1) Přídatek na dítě náležející zletilému nezaopatřenému dítěti se vyplácí tomuto dítěti, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Přídatek na dítě náležející nezletilému nezaopatřenému dítěti se vyplácí osobě, která má dítě v přímém zaopatření, a to do konce kalendářního měsíce, v němž nezaopatřené dítě dovršilo zletilost. Přídatek na dítě se zletilému nezaopatřenému dítěti vyplácí od splátky přídatku na dítě náležející za kalendářní měsíc následující po měsíci, v němž dovršilo zletilost. Přídatek na dítě se zletilému nezaopatřenému dítěti vyplácí v hotovosti, pokud toto dítě nesdělí jiný způsob výplaty. Má-li nezletilé nezaopatřené dítě v přímém zaopatření více osob, vyplácí se přídatek na dítě osobě určené na základě dohody těchto osob. Nedohodnou-li se tyto osoby, určí okresní úřad, který o přídatku na dítě rozhoduje, které z těchto osob se bude přídatek na dítě vyplácet.

(3) Je-li nezletilé nezaopatřené dítě v plném přímém zaopatření (§ 7 odst. 4 věta druhá) ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, vyplácí se přídatek na dítě tomuto ústavu (zařízení). Pokud doba pobytu nezletilého nezaopatřeného dítěte v ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, v němž je dítě v plném přímém zaopatření, byla přerušena na dobu zahrnující celý kalendářní měsíc, vyplácí ústav (zařízení) přídatek na dítě osobě, která má dítě, jemuž tento přídatek náleží, po tuto dobu v přímém zaopatření. V době přerušení pobytu platí pro výplatu přídatku na dítě odstavec 2 obdobně.

HLAVA DRUHÁ SOCIÁLNÍ PŘÍPLATEK

§ 20

Podmínky nároku na sociální příplatek

(1) Nárok na sociální příplatek má rodič [§ 7 odst. 2 písm. b) a d)] pečující alespoň o jedno nezaopatřené dítě, s výjimkou dítěte svěřeného do pěstounské péče nebo svěřeného do péče uvedené v § 43

odst. 2, včetně nezaopatřeného dítěte, které má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte po dosažení zletilosti dítěte (§ 38), dítěte, jemuž nenáleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, který je stejný nebo vyšší než uvedený příspěvek (§ 40), nebo nezaopatřeného dítěte svěřeného do péče uvedené v § 43 odst. 3 anebo nezaopatřeného dítěte, které je v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, jestliže rozhodný příjem v rodině je nižší než součin částky životního minima rodiny, popřípadě zvýšeného podle § 22 odst. 1 a 2 a koeficientu 1,60. Je-li současně splněno více podmínek uvedených v § 22 odst. 1 a 2, stanoví se, jde-li o nárok na sociální příplatek, životní minimum s přihlédnutím k té skutečnosti, která umožňuje použití nejvyššího koeficientu uvedeného v § 22.

(2) Splňuje-li v rodině podmínky nároku na sociální příplatek více osob, náleží sociální příplatek jen jednou, a to osobě určené na základě dohody těchto osob. Nedohodnou-li se tyto osoby, určí okresní úřad, který o příplatku rozhoduje, které z těchto osob se sociální příplatek přizná.

Výše sociálního příplatku

§ 21

(1) Výše sociálního příplatku činí za kalendářní měsíc rozdíl mezi částkou na osobní potřeby nezaopatřeného dítěte nebo součtem částek na osobní potřeby nezaopatřených dětí, je-li takových dětí v rodině více, a částkou určenou jako podíl, v jehož čitateli je součin částky na osobní potřeby uvedeného dítěte nebo uvedených dětí a rozhodného příjmu rodiny a ve jmenovateli součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,60.

(2) Pokud rozhodný příjem rodiny, z něhož se vychází při stanovení podílu podle odstavce 1, nedosahuje částky životního minima rodiny, započítává se pro stanovení výše sociálního příplatku jako rozhodný příjem rodiny částka odpovídající životnímu minimu této rodiny. Při stanovení životního minima podle předchozí věty se ke zvýšení částek podle § 22 odst. 1 a 2 nepřihlíží.

§ 22

(1) Při stanovení výše sociálního příplatku se částka na osobní potřeby nezaopatřeného dítěte uvedená v § 21 odst. 1 násobí, jde-li o

- a) dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené, koeficientem 2,70,
b) dítě dlouhodobě zdravotně postižené, koeficientem 2,40,
c) dítě dlouhodobě nemocné, koeficientem 1,20,
d) děti, které se narodily současně, a to v době do tří let jejich věku, koeficientem 1,10.

(2) Při stanovení výše sociálního příplatku se

částka na osobní potřeby nezaopatřeného dítěte a součet částek na osobní potřeby rozhodný pro stanovení životního minima rodiny uvedený v § 21 odst. 1 násobí, jestliže

- a) oba rodiče jsou dlouhodobě těžce zdravotně postižení, koeficientem 1,40,
- b) osamělý rodič (§ 7 odst. 8) je dlouhodobě těžce zdravotně postižený, koeficientem 1,40,
- c) jeden z rodičů je dlouhodobě těžce zdravotně postižený, koeficientem 1,10,
- d) jde o osamělého rodiče (§ 7 odst. 8) a nejde o případ uvedený v písmenu b), koeficientem 1,05.

(3) Jestliže nezaopatřené dítě je poživatelem částečného invalidního důchodu z důchodového pojištění, nepoužije se pro stanovení výše sociálního příplatku ustanovení odstavce 1 písm. a) až c).

(4) Je-li současně splněno více podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2, stanoví se výše sociálního příplatku s přihlédnutím ke každé podmínce samostatně a vypočte se rozdíl mezi takto stanoveným sociálním příplatkem a sociálním příplatkem stanoveným bez přihlédnutí ke zvýšení podle odstavců 1 a 2. Výše sociálního příplatku pak činí součet rozdílů podle předchozí věty a sociálního příplatku, jehož výše byla stanovena bez přihlédnutí ke zvýšení podle odstavců 1 a 2.

(5) zrušen

§ 23

zrušen

HLAVA TŘETÍ PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ

§ 24

Podmínky nároku na příspěvek na bydlení

(1) Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu (obytné místnosti), který je v bytě hlášen k trvalému pobytu (§ 3), jestliže rozhodný příjem v rodině je nižší než částka součinu životního minima rodiny a koeficientu 1,40.

(2) Za vlastníka bytu se považuje i vlastník nemovitosti, ve které je byt, který vlastník užívá, pokud je v něm hlášen k trvalému pobytu.

(3) Splňuje-li podmínky nároku na příspěvek na bydlení více osob, náleží příspěvek na bydlení jen jedné, a to osobě určené na základě dohody těchto osob. Nedohodnou-li se tyto osoby, určí okresní úřad, který o příspěvku rozhoduje, které z těchto osob se příspěvek na bydlení přizná.

§ 25

Výše příspěvku na bydlení

(1) Výše příspěvku na bydlení činí za kalendářní

měsíc rozdíl mezi částkou nákladů na domácnost rodiny a podílem, v jehož čitateli je součin částky nákladů na domácnost rodiny a rozhodného příjmu rodiny a ve jmenovateli součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,40.

(2) Pokud rozhodný příjem rodiny, z něhož se vychází při stanovení podílu podle odstavce 1, nedosahuje částky životního minima rodiny, započítává se pro stanovení výše příspěvku na bydlení jako rozhodný příjem rodiny částka odpovídající životnímu minimu této rodiny.

§ 26

zrušen

HLAVA ČTVRTÁ PŘÍSPĚVEK NA DOPRAVU

§ 27

Podmínky nároku na příspěvek na dopravu

(1) Nárok na příspěvek na dopravu má nezaopatřené dítě, které mimo místo obce, kde je hlášeno k trvalému pobytu,

- a) plní povinnou školní docházku, nebo
- b) se soustavně připravuje na budoucí povolání na střední nebo vysoké škole (§ 12) a rozhodný příjem rodiny nepřevyšuje částku součinu životního minima rodiny a koeficientu 2,00.

(2) Za dojíždění dítěte z místa obce, kde je hlášeno k trvalému pobytu, do místa sídla školy se považuje také dojíždění z jedné části obce do druhé části této obce, není-li mezi těmito částmi obce provozována městská linková osobní doprava.

(3) Pokud dítě plní povinnou školní docházku studiem na střední škole, považuje se pro účely příspěvku na dopravu za dítě plnící povinnou školní docházku.

(4) Příspěvek na dopravu se za červenec a srpen nevypláčí.

Výše a výplata příspěvku na dopravu

§ 28

(1) Dojíždí-li dítě do místa sídla školy nebo její součástí denně, činí výše příspěvku na dopravu za kalendářní měsíc z částky stanovené podle § 29

- a) 30 %, jde-li o dítě mladší 15 let, které plní povinnou školní docházku, nebo
- b) 50 %, jde-li o dítě, které plní povinnou školní docházku a dosáhlo 15 let nebo které se připravuje na budoucí povolání na střední nebo vysoké škole (§ 12 písm. a)) nebo se připravuje pro pracovní uplatnění způsobem uvedeným v § 12 písm. b).

(2) Nedojíždí-li dítě do místa sídla školy nebo její součástí denně, činí výše příspěvku na dopravu na kalendářní měsíc z částky stanovené podle § 29

- a) 6 %, jde-li o dítě mladší 15 let, které plní povinnou školní docházku,
- b) 10 %, jde-li o dítě, které plní povinnou školní docházku a dosáhlo 15 let nebo které se připravuje na budoucí povolání na střední škole [§ 12 písm. a)] nebo se připravuje pro pracovní uplatnění způsobem uvedeným v § 12 písm. b), nebo
- c) 5 %, jde-li o dítě, které se připravuje na budoucí povolání na vysoké škole [§ 12 písm. a)].

(3) Při dojíždění do školy do ciziny se považuje za sídlo školy místo silničního nebo železničního hraničního přechodu, kde dítě opouští území České republiky. Pokud nelze při dojíždění do školy do ciziny stanovit sídlo školy způsobem uvedeným v předchozí větě, náleží dítěti příspěvek na dopravu odpovídající vzdálenosti 200 km.

(4) Dojíždí-li dítě uvedené v odstavci 1 písm. a) do místa sídla školy nebo její součástí vzdáleného od místa trvalého bydliště dítěte více než 30 km, náleží dítěti příspěvek na dopravu odpovídající vzdálenosti 30 km, a dojíždí-li dítě uvedené v odstavci 1 písm. b) do místa sídla školy nebo její součástí vzdáleného od místa trvalého bydliště dítěte více než 100 km, náleží mu příspěvek na dopravu odpovídající vzdálenosti 100 km. Dojíždí-li dítě do školy či její součástí, jejichž sídla jsou v různých místech, určí se výše příspěvku podle nejvzdálenějšího místa, do kterého dítě dojíždí. Jestliže dítě dojíždí do místa sídla školy i do místa sídla její součástí, jde o denní dojíždění podle odstavce 1, jen jestliže místa sídla školy i její součástí jsou mimo místo obce, kde je dítě hlášeno k trvalému pobytu.

(5) Tarifní vzdálenost dojíždění se určí podle platných jízdních řádů nepoužívanějších autobusových spojů příslušné autobusové linky, nebo pokud existuje jen železniční spojení, podle platných jízdních řádů této dopravy.

(6) Pro výplatu příspěvků na dopravu platí § 19 obdobně.

§ 29

Ministerstvo financí v dohodě s Ministerstvem dopravy a Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví opatřením vyhlášeným ve Sbírce zákonů¹⁵⁾ částku odpovídající čtyřicetinasobku jednosměrného plného jízdného v pravidelné autobusové dopravě na tarifní vzdálenost vyplývající z platných jízdních řádů vždy k 1. září, a pokud se částka platná od 1. září zvýší

alespoň v jednom tarifním pásmu nejméně o 10 %, stanoví se tato částka i k 1. únoru.

HLAVA PÁTÁ

RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK

Podmínky nároku na rodičovský příspěvek

§ 30

(1) Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který osobně celodenně a řádně pečuje alespoň o jedno dítě

- a) do čtyř let věku nebo
- b) do sedmi let věku, jde-li o dítě, které je dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené.

(2) Na výplatu rodičovského příspěvku nemá v kalendářním měsíci rodič nárok, není-li dále stanoveno jinak, jestliže v kalendářním měsíci

- a) při výdělečné činnosti uvedené v § 10 odst. 1 písm. a) a b) dosahuje příjem vyšší, než stanoví odstavec 3, nebo jde o výdělečnou činnost uvedenou v § 10 odst. 1 písm. c),
- b) má rodič nárok na dávky nemocenského pojištění (péče), nejde-li o dávky nemocenského pojištění (péče) z výdělečné činnosti uvedené v odstavcích 3 a 4, na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání¹⁶⁾ nebo na příspěvky náležející občanům se změněnou pracovní schopností v době jejich pracovní rehabilitace,¹⁶⁾
- c) dítě zakládající nárok na rodičovský příspěvek navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro dítě předškolního věku v rozsahu větším, než je uvedeno v odstavci 6, nebo základní školu.

(3) Vykonává-li rodič výdělečnou činnost uvedenou v § 10 odst. 1 písm. a), má nárok na výplatu rodičovského příspěvku, jen jestliže příjem z této výdělečné činnosti nepřesáhne v kalendářním měsíci po odpočtu daně z příjmů fyzických osob, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění částku na osobní potřeby u tohoto rodiče. Do příjmu podle věty první se započítávají dávky nemocenského pojištění (péče) z této činnosti, a to v kalendářním měsíci, v němž byly plátcem zaúčtovány, a do příjmů se nezapočítává náhrada mzdy za nevyčerpanou dovolenou.

(4) Je-li rodič výdělečně činný podle § 10 odst. 1

¹⁵⁾ § 4 zákona ČNR č. 545/1992 Sb., o Sbírce zákonů České republiky.

¹⁶⁾ § 120 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášek č. 309/1993 Sb. a č. 207/1995 Sb.

písm. b), vyplácí se mu rodičovský příspěvek zálohově v těch kalendářních měsících, v nichž podle sdělení rodiče byl jeho příjem nižší než příjem uvedený v odstavci 3. Po uplynutí kalendářního roku, v němž byl rodičovský příspěvek zálohově vyplácen, se provede zúčtování rodičovského příspěvku, a to tak, že se znovu posoudí nárok na výplatu rodičovského příspěvku za jednotlivé kalendářní měsíce podle výše průměrného měsíčního příjmu dosahovaného v činnosti uvedené v § 10 odst. 1 písm. b) za kalendářní rok, v němž byl rodičovský příspěvek zálohově vyplácen. Výše průměrného měsíčního příjmu se stanoví za kalendářní měsíce, v nichž byl rodič v kalendářním roce výdělečně činný podle § 10 odst. 1 písm. b). Pobíral-li rodič dávky nemocenského pojištění z této činnosti, započítávají se do příjmu pro zálohové poskytování rodičovského příspěvku i do průměrného měsíčního příjmu rozhodného pro zúčtování záloh, a to v tom kalendářním měsíci, v němž byly tyto dávky plátcem zúčtovány. Je-li průměrný měsíční příjem vyšší než příjem uvedený v odstavci 3, je rodič povinen částky vyplacené zálohově na rodičovském příspěvku vrátit jako přeplatek. Pro účely zúčtování je rodič povinen nejpozději do 30. června kalendářního roku následujícího po kalendářním roku, za který se zúčtování provádí, předložit potvrzení o příjmu z výdělečné činnosti osoby samostatně výdělečně činné za kalendářní rok, za nějž se zúčtování provádí; zúčtování se provede nejpozději do 31. srpna kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, za který se zúčtování provádí.

(5) Dojde-li v kalendářním měsíci u rodiče k souběhu výdělečné činnosti uvedené v § 10 odst. 1 písm. a) s výdělečnou činností uvedenou v § 10 odst. 1 písm. b), výplata rodičovského příspěvku za tento kalendářní měsíc nenáleží.

(6) Rodičovský příspěvek náleží, jestliže

- a) dítě navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti předškolního věku nejvýše tři kalendářní dny v kalendářním měsíci; za návštěvu dítěte v jeslích, mateřské škole nebo jiném obdobném zařízení pro děti předškolního věku v kalendářním dnu se rozumí každý den, kdy dítě jesle, mateřskou školu nebo uvedené zařízení navštíví, bez ohledu na délku doby trvání návštěvy,
- b) dítě pravidelně navštěvuje léčebně rehabilitační zařízení v rozsahu nepřevyšujícím čtyři hodiny denně,
- c) dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené pravidelně navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti předškolního věku v rozsahu nepřevyšujícím čtyři hodiny denně,
- d) dítě navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti předškolního věku v rozsahu nepřevyšujícím čtyři hodiny denně a jestliže stupeň zdravotního postižení zraku nebo

sluchu obou rodičů (osamělého rodiče) je v rozsahu 50 % a více (§ 9).

(7) Jestliže byl rodiči vyplacen rodičovský příspěvek a nebyly přitom splněny podmínky pro výplatu tohoto příspěvku podle odstavců 2 až 4, je rodič povinen vrátit okresnímu úřadu vyplacené částky rodičovského příspěvku, které nenáležely.

(8) Je-li rodič pobírající rodičovský příspěvek nebo dítě, které zakládá nárok na rodičovský příspěvek, ze zdravotních důvodů v ústavní péči zdravotnického zařízení déle než tři kalendářní měsíce, rodičovský příspěvek nenáleží od čtvrtého kalendářního měsíce trvání této skutečnosti.

(9) Při péči o totéž dítě náleží rodičovský příspěvek jen jednou, a to rodiči určenému na základě dohody rodičů, a je-li v rodině více dětí zakládajících nárok na rodičovský příspěvek, náleží při péči o tyto děti rodičovský příspěvek jen jednomu z rodičů, a to rodiči určenému na základě dohody rodičů. Nedohodnou-li se rodiče, určí okresní úřad, který o rodičovském příspěvku rozhoduje, kterému z rodičů se rodičovský příspěvek přizná. Jestliže v rodině [§ 7 odst. 2 písm. b)] došlo v kalendářním měsíci k zániku nároku na rodičovský příspěvek proto, že dítě dovršilo věk uvedený v odstavci 1, a v témže kalendářním měsíci vznikl nárok na rodičovský příspěvek z důvodu péče o další dítě, náleží rodičovský příspěvek v tomto kalendářním měsíci jen jednou; o výplatě rodičovského příspěvku v tomto případě platí obdobně věta první a druhá.

§ 31

(1) Rodičem se pro účely rodičovského příspěvku rozumí též osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě osvojené, dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, dítě, jehož rodič zemřel, a dítě manžela.

(2) Podmínka osobní celodenní péče se též považuje za splněnou, jestliže rodič zajistil péči o dítě jinou zletilou osobou, nejde-li o případy uvedené v § 30 odst. 6 písm. a) v době, kdy je

a) výdělečně činný (§ 30 odst. 3 a 4),

b) žákem nebo studentem soustavně se připravujícím na budoucí povolání (§ 12 až 15), nejde-li o studium po dobu výkonu vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby nebo za trvání služebního poměru příslušníků ozbrojených sil.

§ 32

Výše rodičovského příspěvku

(1) Výše rodičovského příspěvku činí za kalendářní měsíc součin částky na osobní potřeby rodiče, který má na rodičovský příspěvek nárok, a koeficientu 1,10.

(2) Jestliže rodič v době, kdy pečuje o dítě zakládající nárok na rodičovský příspěvek, má nárok na peněžitou pomoc v mateřství z nemocenského pojištění (péče) nebo na dávky (příspěvek) uvedené v § 30 odst. 2 písm. b), jejichž výše je nižší než výše rodičovského příspěvku, náleží rodičovský příspěvek ve výši rozdílu mezi tímto příspěvkem a uvedenými dávkami (příspěvky). Má-li rodič v době, kdy pečuje o dítě zakládající nárok na rodičovský příspěvek, nárok na dávky (příspěvky) uvedené v první větě jen po část kalendářního měsíce a po zbývající část tohoto kalendářního měsíce má nárok na rodičovský příspěvek, náleží za takový kalendářní měsíc rodičovský příspěvek ve výši podle odstavce 1.

HLAVA ŠESTÁ ZAOPATŘOVACÍ PŘÍSPĚVEK

§ 33

Podmínky nároku na zaopatřovací příspěvek

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek má, koná-li muž vojenskou základní (náhradní) službu nebo vojenské cvičení v Armádě České republiky nebo civilní službu (dále jen „služba“ a „voják“) a voják nemá po dobu služby nárok na náhradu mzdy, platu nebo jiného příjmu podle zvláštních předpisů,

- nezaopatřené dítě vojáka; za dítě vojáka se považuje dítě vlastní (osvojené) a dítě převzaté vojákem do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu,
- manželka vojáka, která pečuje o dítě ve věku do čtyř let, popřípadě o dítě ve věku do sedmi let, jde-li o dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, nebo která je plně invalidní anebo z jiného vážného důvodu není výdělečně činná; za vážný důvod, pro který manželka vojáka nemůže být výdělečně činná, se považuje zejména soustavná příprava na budoucí povolání a péče o dítě předškolního věku starší čtyř let, pokud ji nelze zajistit jinak,
- osoba s výjimkou osob uvedených v písmenech a) a b), které soud přiznal vůči vojákovu výživné nebo příspěvek na výživu nebo která uzavřela s vojákem dohodu o placení výživného nebo příspěvku na výživu, pokud voják pro výkon uvedené služby nemůže plnit svou výživovací povinnost.

(2) Pro nárok na zaopatřovací příspěvek platí odstavec 1 obdobně, koná-li žena vojenskou základní službu v Armádě České republiky.

§ 34

Výše zaopatřovacího příspěvku

- (1) Výše zaopatřovacího příspěvku náležejícího

osobám uvedeným v § 33 odst. 1 písm. a) a b) činí za kalendářní měsíc součin částky na osobní potřeby oprávněné osoby a koeficientu 0,67.

(2) Výše zaopatřovacího příspěvku náležejícího osobě uvedené v § 33 odst. 1 písm. c) činí za kalendářní měsíc částku výživného nebo příspěvku na výživu, na kterou má tato osoba vůči vojákovu nárok, nejvýše však součin částky na osobní potřeby oprávněné osoby a koeficientu 0,67.

§ 35

Výplata zaopatřovacího příspěvku

Pro výplatu zaopatřovacího příspěvku podle § 33 odst. 1 písm. a) platí § 19 obdobně.

HLAVA SEDMÁ DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PÉČE

Díl první

§ 36

Druhy dávek pěstounské péče

Dávkami pěstounské péče podle tohoto zákona jsou:

- příspěvek na úhradu potřeb dítěte,
- odměna pěstouna,
- příspěvek při převzetí dítěte,
- příspěvek na zakoupení motorového vozidla.

Díl druhý

Příspěvek na úhradu potřeb dítěte

§ 37

(1) Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezaopatřené nezletilé dítě svěřené do pěstounské péče.

(2) Výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte náležejícího podle odstavce 1 činí za kalendářní měsíc součin částky na osobní potřeby dítěte a koeficientu 1,20.

(3) Při stanovení výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle odstavce 2 se částka na osobní potřeby nezaopatřeného dítěte násobí, jde-li o dítě

- dlouhodobě nemocné, koeficientem 1,10,
- dlouhodobě zdravotně postižené, koeficientem 1,60,
- dlouhodobě těžce zdravotně postižené, koeficientem 1,80.

(4) Je-li u dítěte současně splněno více podmínek uvedených v odstavci 3, stanoví se výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte s přihlédnutím ke každé podmínce samostatně a vypočte se rozdíl mezi stanoveným příspěvkem a příspěvkem podle odstavce 2.

Výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte pak činí součet rozdílů podle předchozí věty a příspěvku na úhradu potřeb dítěte stanoveného podle odstavce 2.

(5) Příspěvek na úhradu potřeb dítěte náležející podle odstavce 1 se vyplácí pěstounovi.

§ 38

Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte, který náležel podle § 37 odst. 1 ke dni dosažení zletilosti dítěte, se zachovává i po dosažení zletilosti dítěte, nejdéle však do 26. roku jeho věku, jde-li o nezaopatřené dítě, které trvale žije a společně uhrazuje náklady na své potřeby⁷⁾ s osobou, která byla do dosažení zletilosti jeho pěstounem. Příspěvek náležející dítěti podle předchozí věty se vyplácí tomuto dítěti.

§ 39

Jestliže dítě požívá důchod z důchodového pojištění, náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte, jen je-li vyšší, a to ve výši rozdílu mezi tímto příspěvkem a částkou důchodu.

Díl třetí

§ 40

Odměna pěstouna

(1) Nárok na odměnu za výkon pěstounské péče má pěstoun, kterému bylo svěřeno dítě do pěstounské péče, a to až do zletilosti dítěte a poté po dobu, po kterou má dítě svěřené do pěstounské péče nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Nárok na odměnu za výkon pěstounské péče má i pěstoun, jestliže dítě, které mu bylo svěřeno do pěstounské péče, nemá nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než uvedený příspěvek.

(2) Výše odměny pěstouna činí za kalendářní měsíc za každé dítě svěřené do pěstounské péče součin částky na osobní potřeby pěstouna a koeficientu 0,50.

(3) Vykonává-li pěstoun pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních a je mu proto poskytována odměna za výkon pěstounské péče podle zvláštních předpisů,⁴⁸⁾ odměna pěstouna podle odstavce 1 nenáleží.

Díl čtvrtý

§ 41

Příspěvek při převzetí dítěte

(1) Nárok na příspěvek při převzetí dítěte má pěstoun, který převzal dítě do pěstounské péče, nebo osoba, které bylo dítě před rozhodnutím soudu o svě-

ření dítěte do pěstounské péče svěřeno do péče nahrazující péči rodičů (§ 7 odst. 12); příspěvek při převzetí dítěte, jde-li o totéž dítě, náleží jen jednou.

(2) Výše příspěvku při převzetí dítěte činí součin částky na osobní potřeby dítěte a koeficientu 4,00.

(3) Příspěvek při převzetí dítěte se vyplácí jednorázově.

Díl pátý

§ 42

Příspěvek na zakoupení motorového vozidla

(1) Nárok na příspěvek na zakoupení motorového vozidla má pěstoun, který má v pěstounské péči nejméně čtyři děti nebo má nárok na odměnu pěstouna z důvodů péče o čtyři děti, včetně zletilých nezaopatřených dětí, jež zakládají pěstounovi nárok na odměnu pěstouna podle § 40, pokud zakoupil osobní motorové vozidlo nebo zajistil nezbytnou celkovou opravu osobního motorového vozidla a toto vozidlo nepoužívá pro výdělečnou činnost.

(2) Výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla činí 70 % pořizovací ceny osobního motorového vozidla nebo prokázaných výdajů na opravy, nejvýše však 100 000 Kč. Součet těchto příspěvků poskytnutých pěstounovi v období posledních deseti kalendářních let přede dnem podání žádosti nesmí přesáhnout 200 000 Kč.

(3) Příspěvek na zakoupení motorového vozidla může být poskytnut v bezhotovostní formě i před zakoupením osobního motorového vozidla. Použití příspěvku na zakoupení motorového vozidla je pěstoun povinen prokázat; pokud tohoto příspěvku nepoužil k zakoupení osobního motorového vozidla, je povinen příspěvek vrátit.

(4) Pokud pěstoun do pěti let ode dne, kdy mu byl příspěvek poskytnut, osobní motorové vozidlo, na jehož zakoupení nebo opravu byl příspěvek poskytnut, prodal, daroval, počal je používat pro výdělečnou činnost nebo přestal vykonávat pěstounskou péči, nejde-li o případ, kdy pěstoun přestal vykonávat pěstounskou péči z vážných zdravotních důvodů, je povinen vrátit poměrnou část příspěvku na zakoupení motorového vozidla odpovídající době z období pěti let, kdy uvedené podmínky nesplňoval.

Díl šestý

§ 43

Společná ustanovení

(1) Při společné pěstounské péči manželů náleží

⁴⁸⁾ § 1 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 136/1993 Sb., kterou se stanoví odměna pěstouna při výkonu pěstounské péče ve zvláštních zařízeních, ve znění vyhlášky č. 184/1996 Sb.

dávky pěstounské péče jen jednomu z manželů. Ustanovení § 20 odst. 2 platí obdobně.

(2) Jestliže opatrovník ustanovený soudem podle § 78 odst. 1 zákona o rodině o dítě osobně pečuje, náleží opatrovníkovi a dítěti dávky podle § 37 až 42.

(3) Bylo-li před rozhodnutím soudu o svěření dítěte do pěstounské péče dítě rozhodnutím příslušného orgánu dočasně svěřeno do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem,¹⁸⁾ náleží ode dne uvedeného v rozhodnutí po dobu trvání takové péče dávky podle § 37 až 40.

HLAVA OSMÁ

PORODNÉ

§ 44

Podmínky nároku na porodné

(1) Nárok na porodné má žena, která porodila dítě.

(2) Nárok na porodné má rovněž otec dítěte, jestliže žena, která dítě porodila, zemřela, a porodné nebylo vyplaceno jí ani jiné osobě.

(3) Nárok na porodné vzniká dnem porodu.

§ 45

Nárok na porodné z důvodu převzetí dítěte do péče

(1) Nárok na porodné má ode dne převzetí dítěte rovněž osoba, která převzala dítě do jednoho roku jeho věku do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Porodné při převzetí dítěte, jde-li o totéž dítě, náleží jen jednou.

(2) Nárok na porodné podle odstavce 1 náleží i v případě, že před převzetím dítěte do trvalé péče nahrazující péči rodičů vznikl nárok na porodné matce nebo otci dítěte podle § 44.

(3) Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě osvojené a dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

(4) V případě svěření dítěte do trvalé péče nahrazující péči rodičů manželům náleží porodné jen jednomu z manželů určenému na základě dohody manželů. Nedohodnou-li se manželé, určí orgán, který o porodném rozhoduje, kterému z manželů se porodné přizná.

§ 46

Výše a výplata porodného

(1) Výše porodného činí,

- a) narodilo-li se jedno dítě, součin částky na osobní potřeby tohoto dítěte a koeficientu 4,00,
- b) narodily-li se zároveň dvě děti, součin úhrnu čas-

tek na osobní potřeby těchto dětí a koeficientu 5,00, nebo

- c) narodily-li se zároveň tři nebo více dětí, součin úhrnu částek na osobní potřeby těchto dětí a koeficientu 9,00.

(2) Porodné se vyplátí jednorázově.

HLAVA DEVÁTÁ

POHŘEBNÉ

§ 47

Podmínky nároku na pohřebné

Nárok na pohřebné má osoba, která vypravila pohřeb osobě, která měla ke dni smrti trvalý pobyt (§ 3) na území České republiky nebo byl-li pohřeb vypraven v České republice. Splňuje-li podmínky nároku na pohřebné více osob, náleží tato dávka jen jednou, a to osobě, která uplatní nárok na dávku jako první. Nárok na pohřebné vzniká dnem vypravení pohřbu.

§ 48

Výše a výplata pohřebného

(1) Výše pohřebného činí 5000 Kč.

(2) Pohřebné se vyplátí jednorázově.

(3) Vláda nařízením zvýší částku pohřebného, jestliže úhrnný index spotřebitelských cen zjištěných Českým statistickým úřadem vzroste o 20 % od posledního stanovení výše pohřebného.

ČÁST ČTVRTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH

HLAVA PRVNÍ

Díl první

Nárok na dávku a její výplatu

§ 49

(1) Nárok na dávku vzniká dnem splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Nárok na výplatu dávky vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a na její výplatu a podáním žádosti o přiznání dávky.

§ 50

Podmínkou nároku na dávku je písemný souhlas oprávněné osoby a společně s ní posuzovaných osob (§ 77) s tím, aby státní orgány a další právnické osoby a fyzické osoby sdělily okresnímu úřadu, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, výši příjmu těchto osob,

skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte, nepřiznivý zdravotní stav, údaj o tom, zda a po jakou dobu dítě navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti předškolního věku, údaje o přihlášení se k trvalému pobytu a další údaje, které tvoří náležitosti žádosti podle § 68, a to v rozsahu potřebném pro rozhodování o dávce, její výši a výplatě. Mělo-li nezaopatřené dítě nárok na dávku před dovršením zletilosti, náleží mu dávka po dovršení zletilosti, udělí-li takové dítě písemný souhlas podle věty první. Věta druhá platí obdobně pro nárok na rodičovský příspěvek rodiče po dovršení 16 let.

§ 51

(1) Pro nárok na výplatu přídatku na dítě a příspěvku na dopravu se prokazuje výše rozhodných příjmů. Náleží-li výplata přídatku na dítě a příspěvku na dopravu za září, náleží výplata těchto dávek za dobu po 30. září, jen jestliže do uvedeného data je prokázána výše rozhodných příjmů pro nárok na tuto dávku po 30. září. Nejsou-li prokázány rozhodné příjmy podle věty první, výplata přídatku na dítě a příspěvku na dopravu se zastaví od splátky následující po splátce těchto dávek náležejících za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat vyšší příjmů pro jejich výplatu na období po 30. září. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do 31. října bezprostředně následujícího po dni 30. září, do něhož měla být výše rozhodných příjmů prokázána, nárok na přídatek na dítě a příspěvek na dopravu dnem 1. listopadu téhož roku zaniká. Prokáže-li se nárok na výplatu přídatku na dítě a příspěvku na dopravu za dobu, za kterou výplata těchto dávek podle tohoto odstavce nenáležela, přídatek na dítě a příspěvek na dopravu se doplatí zpětně za dobu, kdy se tyto dávky nevyplácely. Prokáže-li se nárok na přídatek na dítě nebo příspěvek na dopravu za dobu po zániku nároku na tyto dávky podle tohoto odstavce, nárok na přídatek na dítě a příspěvek na dopravu opětovně vznikne zpětně za celou dobu, za níž byly podmínky pro nárok splněny. Zpětně lze dávky podle věty páté a šesté přiznat nejdéle na dobu stanovenou v § 54 odst. 2 věty první.

(2) Sociální příplatek a příspěvek na bydlení se přiznávají na období od 1. dubna do 31. března následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, jsou-li splněny podmínky nároku na tyto dávky jen po tuto kratší dobu. Dávky náležející podle věty první se v rámci uvedeného období vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí. Je-li sociální příplatek nebo příspěvek na bydlení vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jejich výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí se prokáže výše rozhodných příjmů za kalendářní čtvrtletí, k jehož posled-

nímu dni byla dávka vyplacena. Neprokáže-li se rozhodný příjem podle věty třetí, zastaví se výplata sociálního příplatku a příspěvku na bydlení od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat vyšší příjmů pro výplatu sociálního příplatku a příspěvku na bydlení na následující kalendářní čtvrtletí. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měly uvedené dávky vyplácet, nárok na sociální příplatek a příspěvek na bydlení zaniká. Ustanovení věty třetí až páté neplatí, jde-li o sociální příplatek a příspěvek na bydlení vyplácený k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí končícího dnem 31. března. Prokáže-li se nárok na výplatu sociálního příplatku a příspěvku na bydlení za dobu, za kterou výplata těchto dávek podle tohoto odstavce nenáležela, nebo prokáže-li se nárok na sociální příplatek a příspěvek na bydlení za dobu zániku nároku na tyto dávky podle tohoto odstavce, postupuje se obdobně podle odstavce 1 věty páté a šesté.

(3) Splňuje-li oprávněná osoba po část kalendářního měsíce nárok na některou z dávek uvedených v odstavcích 1 a 2 v nižší výměře a po část tohoto kalendářního měsíce nárok na tutéž dávku ve vyšší výměře, náleží za kalendářní měsíc dávka ve vyšší odpovídající vyšší výměře dávky.

(4) Splňuje-li oprávněná osoba podmínky nároku na dávky uvedené v § 2 písm. a), § 2 písm. b) č. 1 a 2, § 36 písm. a) nebo § 36 písm. b) jen po část kalendářního měsíce, náleží tyto dávky ve výši, v jaké náleží za kalendářní měsíc.

(5) Nedosahují-li dávky za kalendářní měsíc částky 50 Kč, náleží v této částce.

§ 52

Změní-li se v období, na něž byla dávka přiznána, okruh společně posuzovaných osob nebo jiné skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výši, posoudí se nově nárok na dávku a její výši ke dni, ke kterému k takové změně došlo. Pro změnu dávky a její výplatu platí § 53 obdobně.

§ 53

(1) Zjistí-li se, že

- a) dávka byla přiznána nebo je vyplácena v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byla neprávem odeprána, anebo byla přiznána od pozdějšího data, než od jakého náleží, dávka se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož dávka nebo její zvýšení náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na dávku,
- b) dávka byla přiznána nebo je vyplácena ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byla přiznána nebo se vyplácí neprávem, dávka se sníží nebo odejme, anebo se její výplata zastaví, a to ode dne násled-

dujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla vyplacena,

- c) se změnily skutečnosti rozhodné pro výši dávky nebo pro nárok na dávku nebo na její výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene a) nebo b).

(2) Dojde-li ke změně částky nebo částek uvedených v § 8, upraví se výše dávky ode dne této změny.

(3) zrušen

§ 54

(1) Nárok na dávku nezaniká uplynutím času, není-li tímto zákonem stanoveno jinak.

(2) Nárok na výplatu dávky nebo její části zaniká, jde-li o dávky uvedené v § 2 písm. a) č. 2 a 3, uplynutím jednoho roku, a jde-li o dávky uvedené v § 2 písm. a) č. 1 a 4, § 2 písm. b) č. 1 a 2 a § 36 písm. a) a b), uplynutím tří let, a to ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží. Lhůta podle předchozí věty neplyne po dobu řízení o dávku a po dobu, po kterou osobě, která musela mít opatrovníka, nebyl opatrovník stanoven.

(3) Nárok na dávku zaniká, nebyl-li uplatněn do jednoho roku

- ode dne převzetí dítěte nebo ode dne právní moci rozhodnutí soudu o svěření dítěte do pěstounské péče, jde-li o příspěvek při převzetí dítěte podle § 41,
- ode dne zakoupení motorového vozidla nebo zaplacení opravy motorového vozidla, jde-li o příspěvek na zakoupení motorového vozidla podle § 42,
- ode dne narození dítěte, jde-li o porodné podle § 44,
- ode dne převzetí dítěte do péče, jde-li o porodné podle § 45,
- ode dne vypravení pohřbu, jde-li o pohřebné podle § 47.

Ustanovení odstavce 2 věty druhé zde platí obdobně.

(4) Je-li oprávněná osoba ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, zaniká jí nárok na dávku ode dne následujícího po uplynutí prvního kalendářního měsíce vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty sčítají. Ustanovení věty první neplatí, jde-li o nároky za dobu přede dnem, od něhož podle věty první nárok na dávku zaniká.

Díl druhý

Přechod nároku na dávky

§ 55

Nárok na dávky nelze postoupit ani dát do zástavu.

§ 56

(1) Zemřela-li oprávněná osoba po uplatnění nároku na dávku, vstupují do dalšího řízení o dávce a nabývají nárok na částky splatné do dne smrti oprávněné osoby stejným dílem osoby, k nimž bylo přihlíženo při stanovení rozhodného příjmu podle § 7, jde-li o dávky poskytované v závislosti na výši příjmu, a v ostatních případech osoby uvedené v § 7 odst. 2.

(2) Byla-li dávka přiznána před smrtí oprávněné osoby, vyplátí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněné osoby, stejným dílem osobám uvedeným v odstavci 1.

(3) Nároky na dávky podle tohoto zákona nejsou předmětem dědictví.

Díl třetí

Výplata dávek

§ 57

(1) Dávky uvedené v § 2 písm. a), § 2 písm. b) bodu 1, § 2 písm. b) bodu 2, § 36 písm. a) a § 36 písm. b) se vyplácí měsíčně, a to po uplynutí kalendářního měsíce, za který náležely, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto měsíci. Nedosahuje-li dávka částky 100 Kč měsíčně, vyplácí se po uplynutí kalendářního čtvrtletí, za které dávka náležela, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto kalendářním čtvrtletí. Okresní úřad se může dohodnout s příjemcem dávky, že bude dávku, která nedosahuje částky 100 Kč měsíčně, vyplácet za delší období, než je uvedeno v předchozí větě; sjednané delší období nesmí přesáhnout dobu jednoho roku a dávka se v takovém případě vyplácí nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto období.

(2) Dávky uvedené v § 2 písm. b) bodu 4, § 2 písm. b) bodu 5, § 36 písm. c) a § 36 písm. d) se vyplácí nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla dávka přiznána.

(3) zrušen

(4) Výše dávek se zaokrouhuje na celé koruny nahoru.

§ 58

(1) Dávky vyplácí okresní úřad, který je příslušný k rozhodování o dávkách.

(2) Dojde-li v době, ve které je vyplácena dávka uvedená v § 2 písm. a), § 2 písm. b) bodu 1, § 2 písm. b) bodu 2, § 36 písm. a) a § 36 písm. b) ke změně místa, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu, zastaví okresní úřad, který byl před touto změnou k výplatě dávky příslušný, výplatu dávky, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž se o změně trvalého pobytu oprávněné

osoby dozvěděl. Okresní úřad uvedený v předchozí větě předá okresnímu úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu oprávněné osoby podklady, na jejichž základě byla dávka přiznána. Příslušný okresní úřad vyplácí dávku od měsíční splátky následující po měsíci, v němž byla výplata dávky zastavena.

(3) Dávka se poukazuje na účet příjemce u banky v České republice nebo se vyplácí v hotovosti. Oprávněná osoba je povinna v žádosti uvést, kterým z uvedených způsobů jí má být dávka vyplácena. Požádá-li příjemce dávky o změnu způsobu výplaty dávky, je okresní úřad povinen provést změnu způsobu výplaty dávky od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla žádost o změnu výplaty doručena.

§ 59

(1) Příjemcem dávky, není-li stanoveno jinak, je oprávněná osoba nebo zvláštní příjemce.

(2) Okresní úřad ustanoví zvláštního příjemce v případech, kdy by se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit, nebo kdyby tím byly poškozeny zájmy osob, které je příjemce dávky povinen vyživovat, anebo nemůže-li oprávněná osoba výplatu přijímat. Souhlas oprávněné osoby s ustanovením zvláštního příjemce se vyžaduje jen v případě, že oprávněná osoba nemůže výplatu přijímat.

(3) Zákonný zástupce, jiná osoba, popřípadě právnická osoba, které je podle tohoto zákona dávka vyplácena, a zvláštní příjemce jsou povinni dávku použít ve prospěch oprávněné osoby. Zvláštní příjemce ustanovený oprávněné osobě, která nemůže výplatu přijímat, používá dávku podle pokynů oprávněné osoby.

(4) Jde-li o příspěvek na bydlení, je zvláštní příjemce oprávněn dávku použít bez souhlasu oprávněné osoby k úhradě nedoplatku nájemného z bytu a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním bytu.

(5) Okresní úřad může ustanovit zvláštním příjemcem jen fyzickou nebo právnickou osobu, která s ustanovením souhlasí.

§ 60

Dávky se do ciziny nevyplácí.

HLAVA DRUHÁ

Díl první

Povinnost a odpovědnost oprávněné osoby

§ 61

(1) Příjemce dávky je povinen písemně ohlásit příslušnému okresnímu úřadu do osmi dnů změny ve

skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu.

(2) Byl-li příjemce dávky vyzván příslušným okresním úřadem, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li okresní úřad delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek upozorněn.

(3) Je-li dávka nebo její výše podmíněna nepříznivým zdravotním stavem oprávněné osoby nebo společně posuzované osoby, jsou oprávněná osoba nebo tato společně posuzovaná osoba povinny podrobit se vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, jsou-li příslušným okresním úřadem k tomu vyzváni, a to ve lhůtě stanovené tímto orgánem. Výplata dávky může být zastavena, jestliže se osoba, jejíž zdravotní stav je třeba zjistit, nepodrobí vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření a příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn.

§ 62

(1) Příjemce dávky, který nesplnil některou jemu uloženou povinnost nebo zavinil, že dávka byla přiznána neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen částky neprávem přijaté vrátit. Nárok na vrácení dávky poskytnuté neprávem nebo v nesprávné výši zaniká uplynutím tří let ode dne, za který byla dávka vyplacena.

(2) O povinnosti vrátit dávku nebo její část podle odstavce 1 rozhoduje okresní úřad, který dávku přiznává. Částky neprávem přijaté mohou být sráženy též z běžně vyplácené nebo později přiznané dávky, a to i v případě, že jde o jinou dávku podle tohoto zákona, než na jaké vznikl přeplatek; přitom platí obdobně předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.

Díl druhý

Povinnosti státních orgánů, zaměstnavatelů a dalších osob

§ 63

(1) Státní orgány, další právnické osoby a fyzické osoby jsou povinny na výzvu příslušného okresního úřadu, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, nebo na požádání žadatele o dávku sdělit bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu; jde-li však o údaje týkající se zdravotního stavu vyžádané okresním úřadem nebo Ministerstvem práce a sociálních věcí a nejde o případy

uvedené v § 9, platí o úhradě zdravotních výkonů ve zdravotnickém zařízení zvláštní předpisy.¹⁹⁾

(2) Jestliže státní orgány, další právnické osoby a fyzické osoby mohou podle odstavce 1 sdělit údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu jen za podmínky, že byly pro sdělení takových údajů zbaveny mlčenlivosti, má se za to, že jsou pro případ uvedených údajů mlčenlivosti zbaveny, jestliže jim okresní úřad písemně sdělil, že osoba, již se takové údaje týkají, dala podle § 50 písemný souhlas k tomu, aby státní orgány a další právnické a fyzické osoby sdělily okresnímu úřadu uvedené údaje.

(3) Ministerstvo práce a sociálních věcí vede v rozsahu potřebném k zamezení a odstranění přeplatků na dávkách státní sociální podpory evidenci potřebných údajů o těchto dávkách; tyto údaje sdělují okresní úřady Ministerstvu práce a sociálních věcí způsobem a v termínech tímto ministerstvem stanovených. O zjištěných skutečnostech vedoucích k zamezení a odstranění přeplatků na dávkách státní sociální podpory informuje Ministerstvo práce a sociálních věcí příslušné okresní úřady.

§ 64

(1) Zaměstnanci Ministerstva práce a sociálních věcí a okresního úřadu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při provádění státní sociální podpory nebo v přímé souvislosti s ním, pokud se dále nestanoví jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovněprávního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zaměstnanci uvedených orgánů zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Údaje týkající se oprávněných osob nebo pří-

jemců dávky, státních orgánů nebo jiných fyzických nebo právnických osob, které se orgány uvedené v odstavci 1 při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak zvláštní zákon²⁰⁾ nebo tento zákon; jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen se souhlasem oprávněné osoby nebo příjemce dávky, státního orgánu nebo jiných fyzických nebo právnických osob.

(3) Orgány uvedené v odstavci 1 jsou povinny na žádost poskytovat

- a) orgánům sociálního zabezpečení⁴⁹⁾ a obcím údaje potřebné pro rozhodování o dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a o dalších sociálních dávkách a orgánům sociálního zabezpečení posuzujícím zdravotní stav podle § 9 odst. 2 písm. a) a b) údaje o nezaopatřenosti dítěte,
- b) správcům daně z příjmů⁵⁰⁾ údaje potřebné k vyměření a vymáhání daní,
- c) zdravotním pojišťovnám⁵¹⁾ údaje potřebné pro stanovení pojistného na veřejné zdravotní pojištění,
- d) úřadům práce⁵²⁾ údaje potřebné pro nároky vyplývající z předpisů o zaměstnanosti,
- e) orgánům činným v trestním řízení⁵³⁾ údaje potřebné pro trestní řízení,
- f) soudům a správním orgánům údaje potřebné pro občanské soudní řízení a správní řízení,
- g) orgánům oprávněným podle zvláštního zákona⁵⁴⁾ ke kontrole činnosti orgánů uvedených v odstavci 1 údaje potřebné k provádění této kontroly,
- h) Českému statistickému úřadu údaje potřebné pro vedení statistických registrů, s výjimkou údajů týkajících se jednotlivých osob.

¹⁹⁾ § 2 odst. 4 zákona ČNR č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění zákona č. 161/1993 Sb. a zákona č. 59/1995 Sb.

²⁰⁾ Například § 128 občanského soudního řádu, ve znění zákona č. 519/1991 Sb., a § 8 trestního řádu, ve znění zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb. a zákona č. 292/1993 Sb.

⁴⁹⁾ § 3 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 307/1993 Sb.
Zákon ČNR č. 114/1988 Sb., ve znění zákona ČNR č. 125/1990 Sb., zákona ČNR č. 210/1990 Sb., zákona ČNR č. 425/1990 Sb., zákona ČNR č. 459/1990 Sb., zákona ČNR č. 9/1991 Sb., zákona ČNR č. 144/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., nálezů Ústavního soudu ČR č. 72/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb. a zákona č. 238/1995 Sb.

⁵⁰⁾ § 1 zákona ČNR č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění zákona č. 325/1993 Sb. a zákona č. 85/1994 Sb.

⁵¹⁾ § 1 zákona ČNR č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.
Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákona ČNR č. 15/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb. a zákona č. 48/1997 Sb.

⁵²⁾ § 2 zákona ČNR č. 9/1991 Sb.

⁵³⁾ § 12 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb. a zákona č. 152/1995 Sb.

⁵⁴⁾ § 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 224/1994 Sb., zákona č. 58/1995 Sb. a zákona č. 296/1995 Sb.

(4) Okresní úřady jsou povinny

- a) Ministerstvu práce a sociálních věcí poskytovat informace v případech vyřizování stížností a zobecněné informace a souhrnné údaje, s výjimkou jmenných údajů, které okresní úřad získá při své činnosti; tím není dotčena povinnost podle § 63 odst. 3,
- b) na žádost poskytovat orgánům oprávněným podle zvláštního zákona ke kontrole činnosti orgánů provádějících státní sociální podporu informace potřebné k provádění této kontroly.

(5) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které Ministerstvo práce a sociálních věcí a okresní úřad získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních jmenných údajů využívány zaměstnanci těchto orgánů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti nebo Ministerstvem práce a sociálních věcí pro analytickou a koncepční činnost.

(6) Okresní úřad, který je příslušný k rozhodování o dávce, je povinen na žádost fyzické nebo právnické osoby, která prokáže, že má vůči jiné osobě podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, sdělit písemně, zda tato jiná osoba je poživatelem dávky podle tohoto zákona a v jaké výši je tato dávka vyplácena.

Díl třetí

§ 65

Kontrolní činnost

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí a okresní úřad, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, mají právo přezkoumat správnost a úplnost podkladů předložených právnickými a fyzickými osobami uvedenými v § 63 v řízení o dávce státní sociální podpory. Právo přezkoumat správnost a úplnost podkladů podle věty první se nevztahuje na podklady předložené jinými státními orgány.

(2) Zaměstnanci státních orgánů uvedených v odstavci 1 věty první pověřeni provedením kontroly mají oprávnění kontrolovat u právnických nebo fyzických osob plnění povinností uložených v § 63; za tím účelem jsou právnické nebo fyzické osoby uvedené v § 63 povinny umožnit nahlížet do potřebných dokladů a poskytovat uvedeným zaměstnancům potřebnou součinnost. Jde-li o banky, týká se oprávnění kontrolovat podle věty první jen povinností, které banka plní podle § 63 jako zaměstnavatel osoby, jejíž údaje se pro nárok nebo výši dávky zjišťují.

(3) Zaměstnancům právnických nebo fyzických osob uvedených v § 63, kteří nesplní nebo poruší povinnosti uložené v odstavci 2, může zaměstnanec stát-

ního orgánu uvedeného v odstavci 1 pověřený provedením kontroly uložit pořádkovou pokutu až do výše 2000 Kč, a to i opětovně. Pořádkovou pokutu lze uložit ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy k nesplnění povinnosti došlo.

(4) Za porušení povinností uvedených v § 63 jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí a příslušný okresní úřad oprávněny uložit právnické nebo fyzické osobě uvedené v § 63 pokutu až do výše 250 000 Kč a při opětovném porušení povinností, za jejichž nesplnění nebo porušení již byla pokuta uložena, pokutu až do částky 500 000 Kč.

(5) Pokutu podle odstavce 4 lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se Ministerstvo práce a sociálních věcí nebo příslušný okresní úřad dozvěděly o porušení povinností, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k jejich porušení došlo.

(6) Pokuty uložené podle tohoto zákona vybírá a vymáhá orgán, který pokutu uložil. Pokuty uložené podle tohoto zákona jsou příjmem státního rozpočtu.

HLAVA TŘETÍ ORGANIZACE A ŘÍZENÍ

Díl první

§ 66

Orgány rozhodující o dávkách

(1) O dávkách rozhodují okresní úřady.

(2) Místní příslušnost okresního úřadu se řídí místem, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu podle zvláštních předpisů (§ 3).

Díl druhý

§ 67

Zahájení řízení

(1) Řízení o přiznání dávky se zahajuje na základě písemné žádosti oprávněné osoby podané příslušnému okresnímu úřadu na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociálních věcí.

(2) Řízení o změně výše již přiznané dávky nebo o jejím odnětí nebo o zastavení její výplaty se zahajuje na návrh oprávněné osoby nebo z podnětu okresního úřadu.

(3) Pokud není oprávněná osoba způsobilá k právním úkonům,⁵⁵⁾ jednají za ni její zákonní zástupci, není-li dále stanoveno jinak. Je-li nezletilá oprávněná osoba svěřena na základě rozhodnutí příslušného orgánu do péče jiné osoby, zastupuje ji v řízení o dáv-

⁵⁵⁾ § 26 a násl. občanského zákoníku.

kách namísto zákonného zástupce tato osoba. Je-li nezletilá oprávněná osoba v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, zastupuje tuto osobu v řízení o dávkách tento ústav (zařízení) v případě, že zákonný zástupce (osoba uvedená ve větě druhé) nepožádal o dávku nejpozději do dvou měsíců ode dne, kdy mu byla zaslána písemná výzva okresního úřadu, aby o dávku pro nezletilou osobu požádal, nebo v případě, kdy pobyt zákonného zástupce (osoby uvedené ve větě druhé) není znám. Jde-li o rodičovský příspěvek nebo porodné, má právo jednat v řízení o tuto dávku i nezletilý rodič starší 16 let a může mu být tato dávka vyplácena.

§ 68

Náležitosti žádosti

(1) Žádost o dávku musí obsahovat

- a) jméno, příjmení, místo trvalého pobytu, k němuž jsou hlášeny oprávněná osoba a osoby s ní společně posuzované podle § 7, a rodná čísla těchto osob,
- b) souhlas oprávněné osoby a společně s ní posuzovaných osob podle § 50,
- c) určení, jakým způsobem má být dávka vyplácena, popřípadě vyplácena (§ 58 odst. 2),
- d) doklad o výši příjmu oprávněné osoby a společně s ní posuzovaných osob (§ 5) v rozhodném období (§ 6) v případech, kdy je přiznání dávky podmíněno příjmem,
- e) potvrzení o skutečnostech uvedených v § 30 odst. 4, o příjmech uvedených v § 32 odst. 2, popřípadě o návštěvě dítěte v jeslích, mateřské škole nebo jiném zařízení uvedeném v § 30 odst. 6, jde-li o nárok na rodičovský příspěvek,
- f) skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte, je-li to pro nárok na dávku nebo její výši potřebné,
- g) potvrzení o místě sídla školy nebo její součásti, jde-li o nárok na sociální příspěvek, příspěvek na dopravu nebo příspěvek na úhradu potřeb dítěte, je-li to pro nárok na dávku nebo její výši potřebné,
- h) doklad o tom, že byt (obytná místnost) je užíván na základě nájemní smlouvy nebo na základě vlastnictví k nemovitosti, jde-li o žádost o příspěvek na bydlení,
- i) potvrzení o době trvání služby, jde-li o nárok na zaopatřovací příspěvek,
- j) rozhodnutí o svěřeni dítěte do pěstounské péče, jde-li o nároky na dávky uvedené v § 36, nebo rozhodnutí o ustanovení opatrovníkem, popřípadě rozhodnutí příslušného orgánu o dočasném svěřeni dítěte do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem, jde-li o nároky podle § 43.

(2) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje

rozhodný příjem, kalendářní rok, považuje se za doklad, kterým se příjmy prokazují,

a) potvrzení, jde-li o příjmy uvedené

1. v § 5 odst. 1 písm. a) č. 1, 2 a 4 a písm. c) a d),
2. v § 5 odst. 1 písm. a) č. 3 a 5, pokud nejsou zdaněny zvláštní sazbou daně podle zákona o daních z příjmů,
3. v § 5 odst. 1 písm. b), jedná-li se o příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. k), m) až r) a v § 6 odst. 9 písm. k), m), o), s) a u) zákona o daních z příjmů,
4. v § 5 odst. 1 písm. e), pokud jsou předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů a nejsou zdaněny zvláštní sazbou daně podle zákona o daních z příjmů,
5. v § 5 odst. 1 písm. e), pokud se neprokazují způsobem uvedeným v č. 4, jedná-li se o příjmy obdobné příjmům uvedeným v č. 1 až 3 a lze je prokázat potvrzením,

b) prohlášení o výši příjmu, jde-li o ostatní příjmy.

(3) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí, považují se za doklad, kterým se příjmy prokazují,

a) potvrzení, jde-li o příjmy uvedené

1. v § 5 odst. 1 písm. a) č. 1, písm. c) a d) a příjmy uvedené v § 5 odst. 1 písm. b), jedná-li se o příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. k), m) až r) a v § 6 odst. 9 písm. k), m), o), s) a u) zákona o daních z příjmů,
2. v § 5 odst. 1 písm. e), jedná-li se o příjmy obdobné příjmům uvedeným v č. 1 a lze je prokázat potvrzením,

b) prohlášení o výši příjmů, jde-li o ostatní příjmy.

(4) Pokud jsou některé z příjmů prokazovány způsobem uvedeným v odstavci 2 písm. b) a v odstavci 3 písm. b), může orgán rozhodující o dávce v případě pochybností požádat o potvrzení o takovém příjmu, nebrání-li tomu vážná překážka.

(5) Potvrzení o přípravě na budoucí povolání pro prokázání nezaopatřenosti dítěte [odstavec 1 písm. f)] a potvrzení o sídle školy nebo její součásti [odstavec 1 písm. g)] se předkládají každoročně vždy nejpozději do 30. září, pokud v jednotlivých případech okresní úřad neumožní, že lze potvrzení předložit v pozdějším termínu.

(6) Veškerá písemná podání v řízení o dávkách se předkládají v češtině; listinné doklady v jiných jazycích musí být opatřeny úředním překladem do češtiny, pokud orgán o dávkách rozhodující v odůvodněných případech od tohoto překladu neupustí.

(7) Lze-li skutečnosti uvedené v odstavci 1 ověřit z rozhodnutí příslušných orgánů²¹⁾ nebo z jiných dokladů, nevyžaduje se přiložení potvrzení.

§ 68a

Důkazní prostředky

V řízení o dávkách podle tohoto zákona lze použít k důkazu záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba předložit originál nebo úředně ověřený opis listiny.

§ 69

Vydávání rozhodnutí

Písemné rozhodnutí se vydává jen v případě, že

- a) dávka nebyla přiznána vůbec nebo v požadovaném rozsahu,
- b) dávka byla odejmuta,
- c) výplata dávky byla zastavena, nejde-li o případ uvedený v § 58 odst. 2,
- d) jde o přeplatek na dávce,
- e) přichází v úvahu více oprávněných a okresní úřad rozhoduje o tom, komu se bude dávka vyplácet, bude-li okresní úřad rozhodovat podle § 7 odst. 7 nebo o zvláštním příjemci podle § 59.

§ 70

(1) Rozhoduje-li okresní úřad o dávce v případech, kdy se nevydává rozhodnutí, je povinen žadateli doručit písemné oznámení o dávce a její výši.

(2) Proti postupu uvedenému v odstavci 1 lze uplatnit do 30 dnů ode dne výplaty první splátky dávky po jejím přiznání nebo ode dne výplaty dávky po jejím přiznání námitky.

(3) Námitky se podávají písemně u příslušného okresního úřadu, který dávku přiznal. Okresní úřad vydá do 30 dnů ode dne, kdy mu námitky došly, rozhodnutí o dávce.

§ 71

Odvolání

O odvolání proti rozhodnutí okresního úřadu rozhoduje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Odvolání nemá odkladný účinek.

§ 72

Náklady řízení

Okresní úřad a Ministerstvo práce a sociálních věcí nemají nárok na náhradu nákladů vzniklých v řízení o dávkách.

§ 73

V řízení podle tohoto zákona se postupuje podle obecných předpisů o správním řízení,²²⁾ pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak.

ČÁST PÁTÁ

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Základní ustanovení

§ 74

(1) Pro nároky na

- a) rodičovský příspěvek podle zákona o rodičovském příspěvku,²³⁾
- b) zaopatřovací příspěvek podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾
- c) příspěvek na úhradu potřeb dítěte a odměnu pěstouna podle zákona o pěstounské péči,²⁵⁾

²¹⁾ Například § 8 odst. 1 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., ve znění zákona ČNR č. 590/1992 Sb., a § 12 odst. 2 písm. b) zákona ČNR č. 9/1991 Sb., ve znění zákona ČNR č. 272/1992 Sb.

²²⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

²³⁾ Zákon č. 382/1990 Sb., o rodičovském příspěvku, ve znění zákona č. 117/1992 Sb.

²⁴⁾ Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona ČNR č. 482/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., zákona č. 235/1992 Sb., zákona ČNR č. 589/1992 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.

²⁵⁾ Zákon č. 50/1973 Sb., ve znění zákona č. 58/1984 Sb., zákona č. 118/1992 Sb. a zákona č. 307/1993 Sb.

d) podporu při narození dítěte a pohřebné podle předpisů o nemocenském pojištění,²⁶⁾ zákona o nemocenské péči v ozbrojených silách²⁷⁾ a zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾ které vznikly před 1. říjnem 1995, jde-li o nároky uvedené v písmenech a) a d), nebo před 1. listopadem 1995, jde-li o nároky uvedené v písmenech b) a c), a které nebyly před uvedeným dnem přiznány nebo nebylo do uvedeného dne o nich pravomocně rozhodnuto, a pro odnětí nebo změnu výše dávek za dobu před 1. říjnem 1995, jde-li o nároky podle písmen a) a d), nebo před 1. listopadem 1995, jde-li o nároky uvedené v písmenech b) a c), platí předpisy platné před 1. říjnem 1995.

(2) Pro nároky na

- a) přídavky na děti podle předpisů o nemocenském pojištění²⁶⁾ a výchovné podle zákona o nemocenské péči v ozbrojených silách,²⁷⁾
- b) výchovné podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾
- c) příspěvek k přídavkům na děti a výchovnému na dítě, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvlášť náročnou, podle předpisů o nemocenském pojištění²⁶⁾ a zákona o nemocenské péči v ozbrojených silách,²⁷⁾
- d) příspěvek k výchovnému na dítě, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvlášť náročnou, podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾
- e) státní vyrovnávací příspěvek podle zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění o státním vyrovnávacím příspěvku,²⁸⁾
- f) příspěvek na nájemné podle zákona o příspěvku na nájemné,²⁹⁾

g) příspěvek na úhradu za užívání bytu podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾ které vznikly před 1. lednem 1996, jde-li o nároky uvedené v písmenech a), c) a f), nebo před 1. únorem 1996, jde-li o nároky uvedené v písmenech b), d), e) a g), a které nebyly před uvedeným dnem přiznány nebo nebylo do uvedeného dne o nich pravomocně rozhodnuto, a pro odnětí nebo změnu výše dávek za dobu před 1. lednem 1996, jde-li o nároky uvedené v písmenech a), c) a f), nebo před 1. únorem 1996, jde-li o nároky uvedené v písmenech b), d), e) a g), platí předpisy platné před 1. lednem 1996.

(3) Nároky na dávky uvedené v odstavcích 1 a 2, pokud byly uplatněny před

- a) 1. říjnem 1995, jde-li o dávky uvedené v odstavci 1 písm. a) a d),
- b) 1. listopadem 1995, jde-li o dávky uvedené v odstavci 1 písm. b) a c),
- c) 1. lednem 1996, jde-li o dávky uvedené v odstavci 2 písm. a), c) a f),
- d) 1. únorem 1996, jde-li o dávky uvedené v odstavci 2 písm. b), d), e) a g),

přiznají nebo o nich rozhodnou státní orgány, další právnické nebo fyzické osoby, které byly příslušné k rozhodování o těchto dávkách podle předpisů platných před 1. říjnem 1995, jde-li o dávky uvedené v písmenech a) a b), a podle předpisů platných před 1. lednem 1996, jde-li o dávky uvedené v písmenech c) a d).

(4) Při úhradě nákladů za dávky uvedené v odstavci 1 se postupuje podle předpisů platných před 1. říjnem 1995, a jde-li o úhradu nákladů za dávky uvedené v odstavci 2, postupuje se podle předpisů platných před 1. lednem 1996.

(5) Podmínku trvalého pobytu může Ministerstvo

²⁶⁾ Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 308/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.

Vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. 155/1983 Sb., vyhlášky č. 79/1984 Sb., vyhlášky č. 135/1984 Sb., vyhlášky č. 59/1987 Sb., vyhlášky č. 148/1988 Sb., vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 263/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., zákona ČNR č. 590/1992 Sb., vyhlášky č. 30/1993 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., vyhlášky č. 312/1993 Sb., vyhlášky č. 196/1994 Sb. a vyhlášky č. 248/1994 Sb.

Vyhláška Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 141/1958 Ú. l., o nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení odsouzených, ve znění vyhlášky č. 102/1964 Sb., vyhlášky č. 143/1965 Sb., vyhlášky č. 95/1968 Sb., vyhlášky č. 155/1983 Sb., vyhlášky č. 263/1990 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb. a vyhlášky č. 30/1993 Sb.

²⁷⁾ Zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění zákona č. 58/1964 Sb., zákona č. 87/1968 Sb., zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 308/1993 Sb. a zákona č. 182/1994 Sb.

²⁸⁾ Zákonné opatření Předsednictva Federálního shromáždění ČSFR č. 206/1990 Sb., o státním vyrovnávacím příspěvku, ve znění zákona č. 245/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb. a zákona č. 183/1994 Sb.

²⁹⁾ Zákon č. 319/1993 Sb., o příspěvku na nájemné, ve znění zákona č. 109/1995 Sb.

práce a sociálních věcí v odůvodněných případech prominout.

§ 75

(1) Dávky uvedené v § 74 odst. 1 písm. a) a d) se vyplatí naposledy za měsíc září 1995. Dávky uvedené v § 74 odst. 1 písm. b) a c) se vyplatí naposledy za měsíc říjen 1995.

(2) Dávky uvedené v § 74 odst. 2 písm. a) a c) se vyplatí naposledy za měsíc prosinec 1995. Dávky uvedené v § 74 odst. 2 písm. b), d), e) a g) se vyplatí naposledy za měsíc leden 1996. Příspěvek na nájemné uvedený v § 74 odst. 2 písm. f) se vyplatí naposledy za poslední kalendářní čtvrtletí roku 1995.

(3) Výplatu dávek podle odstavců 1 a 2 provede státní orgán, právnická nebo fyzická osoba, který o nich rozhodl nebo je přiznal.

§ 76

Nárok na dávky zaniká nejpozději uplynutím

- a) 30. září 1995, jde-li o dávky uvedené v § 74 odst. 1 písm. a) a d),
- b) 31. října 1995, jde-li o dávky uvedené v § 74 odst. 1 písm. b) a c),
- c) 31. prosince 1995, jde-li o dávky uvedené v § 74 odst. 2 písm. a), c) a f),
- d) 31. ledna 1996, jde-li o dávky uvedené v § 74 odst. 2 písm. b), d), e) a g).

§ 77

Pokud byly uplatněny nároky na dávky uvedené

- a) v § 74 odst. 1 písm. a) a d) po 30. září 1995,
 - b) v § 74 odst. 1 písm. b) a c) po 31. říjnu 1995,
 - c) v § 74 odst. 2 písm. a), c) a f) po 31. prosinci 1995,
 - d) v § 74 odst. 2 písm. b), d) a g) po 31. lednu 1996,
- je příslušný k rozhodování o nich na základě písemné žádosti okresní úřad podle místa, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu podle zvláštních předpisů (§ 3).

(2) Nárok na dávku uvedenou v § 74 odst. 2 písm. e) nelze za dobu před 1. únorem 1996 přiznat, nebyl-li nárok na tuto dávku uplatněn před uvedeným dnem.

(3) Dávky podle odstavce 1 vyplatí okresní úřad, který je příslušný k rozhodování o těchto dávkách. Náklady na dávky uvedené v odstavci 1 se hradí z prostředků státní sociální podpory.

(4) Pro řízení o dávkách podle odstavce 1 platí § 69 až 73 obdobně.

§ 78

Vznikne-li nárok na dávky podle tohoto zákona dnem jeho účinnosti, platí pro přiznání dávek § 51 odst. 3 obdobně.

§ 79

Posuzování zdravotního stavu nezaopatřeného dítěte

(1) Státní orgány, další právnické a fyzické osoby, které ke dni 1. listopadu 1995 vyplácejí k přídávkům na děti nebo k výchovnému příspěvku na dítě, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvlášť náročnou, uvedený v § 74 odst. 2 písm. c) a d), jsou povinny do 10. listopadu 1995 okresní správě sociálního zabezpečení, která vydala posudek, na jehož podkladě byl uvedený příspěvek k přídávkům na děti nebo výchovnému vyplácen, sdělit jméno, adresu a rodné číslo tohoto dítěte a opis dokladu uvedené zdravotní postižení prokazující.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení může na základě uvedeného sdělení posoudit,³⁰⁾ zda dítě uvedené v odstavci 1 je dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené, dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dítě dlouhodobě nemocné (§ 9).

ČÁST ŠESTÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 80

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 117/1966 Sb., o některých důsledcích zanedbávání péče o děti, ve znění zákona č. 99/1972 Sb. a zákona č. 180/1990 Sb.
2. Zákonné opatření Předsednictva Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky č. 206/1990 Sb., o státním vyrovnávacím příspěvku, ve znění zákona č. 245/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., zákona České národní rady č. 37/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb. a zákona č. 183/1994 Sb.
3. Zákonné opatření Předsednictva České národní rady č. 229/1990 Sb., o určení státního orgánu, který je v některých případech příslušný k výplatě státního vyrovnávacího příspěvku, ve znění zákona České národní rady č. 10/1993 Sb. a zákona č. 183/1994 Sb.

³⁰⁾ § 8 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., ve znění zákona ČNR č. 590/1992 Sb., zákona č. 307/1993 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.

4. Zákon č. 382/1990 Sb., o rodičovském příspěvku, ve znění zákona č. 117/1992 Sb.
5. Čl. VI zákona č. 84/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, a některé navažující zákony.
6. Zákon č. 197/1993 Sb., o jednorázovém přídatku na nezaopatřené děti.
7. Zákon č. 319/1993 Sb., o příspěvku na nájemné, ve znění zákona č. 109/1995 Sb.
8. Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 106/1979 Sb., kterým se zvyšují hranice příjmů přípustné pro poskytování některých sociálních dávek na děti.
9. Nařízení vlády č. 154/1993 Sb., o zvýšení některých sociálních dávek.
10. Nařízení vlády č. 336/1993 Sb., kterým se zvyšují částky životního minima a některé sociální dávky.
11. Nařízení vlády č. 143/1994 Sb., o zvýšení rodičovského příspěvku a podpory při narození dítěte.
12. Vyhláška Ústřední rady odborů č. 95/1968 Sb., o poskytování přídatků na děti v nemocenském pojištění, ve znění vyhlášky č. 78/1984 Sb., vyhlášky č. 147/1988 Sb., vyhlášky č. 263/1990 Sb., zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., vyhlášky č. 30/1993 Sb. a vyhlášky č. 311/1993 Sb.
13. § 5 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí a Ústřední rady odborů č. 51/1973 Sb., o úpravě některých poměrů pěstounů vykonávajících pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních, ve znění zákona České národní rady č. 582/1991 Sb.
14. Vyhláška Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 235/1990 Sb., kterou se provádí zákonné opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 206/1990 Sb., o státním vyrovnávacím příspěvku, ve znění vyhlášky č. 313/1990 Sb., zákona č. 245/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., vyhlášky č. 27/1993 Sb., zákona České národní rady č. 37/1993 Sb. a zákona č. 183/1994 Sb.
15. Vyhláška Ministerstva financí č. 73/1993 Sb., o způsobu úhrady nákladů na státní vyrovnávací příspěvek plátcům příspěvku.

§ 81

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1995, s výjimkou § 17 až 29 a § 80 bodů 1 až 3, 7, 12 až 15, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1996.

* * *

Zákon ze dne 25. dubna 1996 č. 137/1996 Sb.,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, nabyt účinnosti dnem 1. července 1996.

Zákon ze dne 11. června 1997 č. 132/1997 Sb., o sociálním příspěvku k vyrovnání zvýšení nájemného a o změně zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., nabyt účinnosti dnem 1. července 1997.

Zákon ze dne 17. září 1997 č. 242/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 117/1997 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a o změně a doplnění některých dalších zákonů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1998, s výjimkou čl. I bodu 16, čl. VI odst. 2 a odst. 4 věty druhé, které nabyly účinnosti dnem 1. října 1997.

* * *

Čl. II zákona č. 137/1996 Sb. zní:

Čl. II

Podle tohoto zákona, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 4 až 8, 11 a 12, se postupuje při posuzování nároků na dávky státní sociální podpory nejdříve od 1. ledna 1996.

* * *

§ 15 věta druhá zákona č. 132/1997 Sb. zní:

Částky sociálního příplatku a příspěvku na bydlení za období od 1. dubna 1996 do dne účinnosti zákona se nezúčtovávají.

* * *

Čl. VI zákona č. 242/1997 Sb. zní:

Čl. VI

Přechodná ustanovení

(1) Pro nároky na přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení a příspěvek na dopravu, které vznikly před 1. lednem 1998, se stanoví rozhodný příjem podle předpisů platných před tímto dnem.

(2) Nárok na přídavek na dítě přiznaný přede dnem 1. října 1997 zaniká od splátky přídatku na dítě náležející za říjen 1997, jestliže nejsou po 30. září 1997 splněny podmínky uvedené v čl. I bodu 16. Výše přídatku na dítě přiznaného před 1. říjnem 1997 se podle čl. I bodu 16 stanoví nově od splátky přídatku na dítě náležející za říjen 1997.

(3) Výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči přiznaného před 1. lednem 1998 se s přihlédnutím k čl. I bodu 35 stanoví nově od splátky příspěvku na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči náležejícího za leden 1998.

(4) Nároky na dávky státní sociální podpory za

dobu před 1. lednem 1998 se posuzují podle předpisů platných před tímto dnem. Nárok a výše přídatku na dítě za dobu před 1. říjnem 1997 se posuzuje podle předpisů platných před tímto dnem.

(5) Nároky na dávky státní sociální podpory, jejichž podmínky se splnily před účinností tohoto zákona, avšak nezakládaly dosud nárok podle těchto předpisů, se přiznají nejdříve ode dne 1. ledna 1998.

(6) Na nároky na přídavek na dítě, sociální pří-

platek, příspěvek na bydlení a příspěvek na dopravu, které byly podle předpisů platných před 1. lednem 1998 přiznány na dobu určitou, se po 31. prosinci 1997 vztahuje ustanovení § 51 zákona o státní sociální podpoře, ve znění čl. I bodu 45 tohoto zákona.

(7) Vznikl-li nárok na sociální příplatek nebo příspěvek na bydlení přede dnem účinnosti tohoto zákona, platí pro zánik nároku na výplatu dávky nebo její části předpisy platné před účinností tohoto zákona.

Zeman v. r.

88

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 11. března 1998 v plénu o návrhu Krajského soudu v Ústí nad Labem na zrušení ustanovení § 9 odst. 5 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku,

takto:

Návrh se zamítá.

Odůvodnění

Dne 18. listopadu 1997 obdržel Ústavní soud návrh Krajského soudu v Ústí nad Labem na zrušení ustanovení § 9 odst. 5 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, (dále jen „zákon o půdě“). Návrh vychází z opravného prostředku oprávněných osob proti rozhodnutí Okresního úřadu – pozemkového úřadu v Chomutově vedeného u navrhovatele pod sp. zn. 15 Ca 459/97. Oprávněné osoby podaly opravný prostředek do části rozhodnutí pozemkového úřadu, kterou bylo dle ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě zřízeno na vydávaných pozemcích věcné břemeno. Námitka spočívá v tom, že došlo ke zřízení věcného břemene bez stanovení náhrady a oprávněným osobám tak vznikne značná újma. Oprávněné osoby považují rozhodnutí pozemkového úřadu v této části za nezákonné.

Protože Krajský soud v Ústí nad Labem v řízení o opravném prostředku dospěl k závěru, že ustanovení, o které by měly pozemkové úřady při zřizování věcných břemen opírat svá rozhodnutí, je v rozporu s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), rozhodl o přerušení řízení podle § 109 odst. 1 písm. b), § 250l odst. 2 a § 246c občanského soudního řádu a současně rozhodl podle čl. 95 odst. 2 Ústavy o předložení věci Ústavnímu soudu s návrhem podle ustanovení § 64 odst. 4 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, na zrušení ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě.

Krajský soud uvádí, že v zákoně o půdě absenci ustanovení o pravomoci pozemkových úřadů stanovit náhradu za zřízení věcné břemeno nelze vykládat tak, že by pozemkový úřad nebyl oprávněn rozhodnout o zřízení věcného břemene vůbec, neboť jeho pravomoc k tomu je výslovně stanovena v ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě.

Zřízení věcného břemene znamená zásah do vlastnického práva, takže podle názoru navrhovatele lze dovodit z ustanovení § 128 odst. 2 občanského zákoníku, že za takto vzniklé omezení náleží vlastníkovu náhrada. Proto se zabýval otázkou, zda již ze samotného ustanovení § 128 odst. 2 občanského zákoníku nelze dovodit pravomoc pozemkových úřadů rozhodnout také o náhradě za zřízení věcného břemene. Dospěl však k názoru,

že dle současné úpravy věcného břemene v ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě nejsou pozemkové úřady oprávněny rozhodovat v případě pozitivního výroku o zřízení věcného břemene i o náhradě za takové zatížení pozemku. Pro podporu tohoto názoru odkazuje na ustanovení § 108 odst. 2 písm. d) a § 111 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, z nichž lze nejen dovodit, že tato ustanovení umožňují, aby správním rozhodnutím byly vytvořeny podmínky pro nezbytný přístup k pozemkům a stavbě omezením vlastnického práva rozhodnutím stavebního úřadu o zřízení věcného břemene, ale též zakotvují pravomoc správního orgánu k rozhodování o stanovení náhrady za jeho zřízení. V opačném případě, připustil-li by se názor, že pravomoc pozemkových úřadů rozhodovat o náhradě při uplatnění § 9 odst. 5 zákona o půdě se může opírat o znění § 128 odst. 2 občanského zákoníku, ztratilo by citované ustanovení stavebního zákona své opodstatnění. Navrhovatel tuto úvahu uzavírá zjištěním, že pro potřeby náhrady za věcná břemena nelze použít ustanovení § 128 odst. 2 občanského zákoníku, ale že je vždy nutné stanovit správním orgánům speciální úpravou v zákoně i pravomoc k rozhodování o náhradě za takto omezené vlastnické právo. Nepovažuje proto současnou právní úpravu § 9 odst. 5 zákona o půdě, postrádající úpravu náhrady, za stav ústavně konformní, neboť odporuje čl. 11 odst. 4 Listiny. Navrhuje proto zrušení celého § 9 odst. 5 zákona o půdě, když s ohledem na stylistickou úpravu tohoto odstavce nelze zrušit pouze tu část, která se týká zřízení věcného břemene.

S návrhem byly Ústavnímu soudu postoupeny spisy Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 15 Ca 459/97 a 15 Ca 761/95.

Na výzvu Ústavního soudu zaslala své vyjádření Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, a to přípisem ze dne 18. prosince 1997 č. j. 6061/97 Sp. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky se ve svém vyjádření odvolává na všeobecnou část důvodové zprávy, ve které je uvedeno, že zákon o půdě obnovil právo vlastníků půdy nakládat s ní v souladu se základními právy vyplývajícími z tehdy platné Ústavy a občanského zákoníku. K samotnému návrhu Krajského soudu v Ústí nad Labem uvádí, že i když není v § 9 odst. 5 zákona o půdě povinnost pozemkového úřadu rozhodnout o náhradě výslovně stanovena, je třeba přihlídnout k čl. 11 odst. 4 Listiny jako součásti ústavního pořádku České republiky a tomu přizpůsobit rozhodování pozemkového úřadu v konkrétním případě. Domnívá se, že ústavně konformní řešení nespočívá ve zrušení ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě, nýbrž v odklonu od nepřiměřeně restriktivní interpretace, které se při vydání rozhodnutí o zřízení věcného břemene dopustil příslušný okresní úřad, když současně nerozhodl o náhradě za jeho zřízení. V případě, že by ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě bylo zrušeno, vypadl by z tohoto zákona institut věcného břemene a pozemkový úřad by při vydání nemovitosti nemohl přihlížet k ochraně životního prostředí nebo k důležitým zájmům jiných vlastníků.

K analogii se stavebním zákonem Poslanecká sněmovna ve svém vyjádření uvádí, že je spíše nutno hledat ve stavebním řádu podobnosti zřízení věcného břemene podle § 66 odst. 2 stavebního zákona. Toto ustanovení rovněž neupravuje a výslovně neuvádí stanovení náhrady za zřízení věcného břemene ani nestanoví povinnost příslušného úřadu o náhradě rozhodnout. Za tohoto stavu věci, uzavírá se ve vyjádření Poslanecké sněmovny, nelze než vyjádřit stanovisko, že zákonodárny sbor jednal v přesvědčení, že přijatý zákon je v souladu s Ústavou a naším právním řádem. Je potom na Ústavním soudu, aby v souvislosti s podaným návrhem posoudil ústavnost napadeného ustanovení a vydal příslušné rozhodnutí.

Zákon o půdě byl schválen potřebnou většinou poslanců Federálního shromáždění dne 21. května 1991, byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a byl řádně vyhlášen.

Ústavní soud si rovněž vyžádal stanovisko k návrhu od Ministerstva zemědělství – Ústředního pozemkového úřadu.

Ve svém vyjádření ze dne 9. prosince 1997 č. j. 2549/97-3152 Ústřední pozemkový úřad po zvážení všech okolností týkajících se problematiky zřizování věcných břemen správním orgánem a rovněž s přihlédnutím k dosavadním zkušenostem považuje návrh Krajského soudu v Ústí nad Labem na zrušení § 9 odst. 5 zákona o půdě za důvodný. Nutno přisvědčit, že stanovením věcného břemene dochází k omezení vlastnického práva oprávněných osob a v některých případech k omezení dosti značnému. Toto omezení by v souladu s občanským zákoníkem mělo být kompenzováno odpovídající náhradou.

Samo ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě, jak je dále uvedeno ve vyjádření Ústředního pozemkového úřadu, způsobuje v praxi problémy, a to zejména interpretací použitých pojmů. Není např. jasné, jakými kritérii vážit „nezbytnost“ zřízení věcného břemene a jak významově uchopit použité slovo „může“. Největší komplikace pak pocházejí z případů, kdy příslušný krajský soud na základě opravného prostředku zruší výrok pozemkového úřadu o zřízení věcného břemene a vrátí tuto část rozhodnutí pozemkovému úřadu k novému projednání. Přitom výrok, kterým se pozemky vydávají do vlastnictví oprávněných osob, ponechá v platnosti. Ústřední pozemkový úřad je toho názoru, že věcné břemeno je možno zřídit pouze v řízení podle § 9 odst. 2

nebo 4 zákona o půdě v souvislosti s vydáváním dotčených pozemků do vlastnictví oprávněných osob. Nové a samostatné rozhodnutí o zřízení věcného břemene je považováno za odporující zákonu o půdě. Možnost zřízení věcného břemene se totiž vztahuje pouze k převáděnému pozemku a nikoli k pozemku již převedenému do vlastnictví oprávněných osob. Pokud by byl uplatněn opačný názor a věcné břemeno by bylo zřizováno i dodatečně, uvádí se ve vyjádření, došlo by k administrativnímu zásahu do vlastnických práv, který nemá oporu v příslušném zákoně a je v rozporu s Listinou.

Ze všech výše uvedených důvodů se Ústřední pozemkový úřad přiklání k názoru Krajského soudu v Ústí nad Labem na zrušení ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě.

Návrh Krajského soudu v Ústí nad Labem na zrušení ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě se opírá o ustanovení § 64 odst. 4 zákona č. 182/1993 Sb. a čl. 95 odst. 2 Ústavy, neboť návrhovatel současně dokládá, že toto ustanovení, podle kterého by měl při řešení věci jednat, je v rozporu s čl. 11 odst. 4 Listiny. Protože návrh byl řádně podán, je současně dána kompetence Ústavního soudu k jeho projednání.

Napadené ustanovení je jedním z těch, která ve smyslu § 151n občanského zákoníku a ustanovení následujících (zejména § 151o odst. 1) konkretizují možnosti zřizování věcných břemen (§ 9 odst. 5 zákona o půdě: „Pokud je toho nezbytně třeba, může pozemkový úřad zřídit nebo zrušit na převáděné nemovitosti věcné břemeno, případně uložit jiná opatření k ochraně životního prostředí nebo důležitých zájmů jiných vlastníků.“). Jde o stanovení orgánu příslušného rozhodnout o zřízení, eventuálně zrušení věcného břemene. V souvislosti s rozhodováním o restitučních nárocích je pozemkový úřad oprávněn zřídit nebo i zrušit k nemovitosti, která je předmětem restituce, věcné břemeno. Zákon v této souvislosti poskytuje pozemkovému úřadu značně široké diskreční oprávnění, když se poukazuje – pokud jde o vymezení podmínek zřízení či zrušení věcného břemene – na konstatování, že pozemkový úřad je může zřídit nebo zrušit, jestliže je toho nezbytně třeba. Přitom podle stanoviska občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu nic nebrání tomu, aby pozemkový úřad rozhodl v jednom rozhodnutí o schválení dohody o vydání nemovitosti i o zřízení (nebo zrušení) věcného břemene na touto dohodou vydávané nemovitosti (R 16/1996). Toto stanovisko nevylučuje ani zřízení věcného břemene samostatným rozhodnutím pozemkového úřadu, tedy dodatečně. Protože zákon o půdě současně nesvěřuje výslovně pozemkovému úřadu působnost rozhodovat o náhradě za omezení vlastnického práva věcným břemenem, vznikají pochyby o ústavnosti této úpravy.

Je nesporné, že dosavadní rozhodovací praxe Ústavního soudu chápe v souvislosti s restitucemi ochranu vlastnictví podle čl. 11 Listiny především jako ochranu vlastnického práva již konstituovaného a existujícího. Pouhý spor o vlastnictví, ve kterém má být existence vlastnictví teprve zjištěna nebo dokonce konstituována, ústavně chráněn není a ani být nemůže. Jde-li o případ, kdy pozemkový úřad rozhoduje v jediném rozhodnutí o schválení dohody nebo rozhoduje o vlastnictví oprávněné osoby a současně také o zřízení (nebo zrušení) věcného břemene na restituované nemovitosti, vzniká vlastnické právo oprávněné osoby až rozhodnutím pozemkového úřadu a jeho vznik spadá v jeden okamžik se vznikem věcného břemene. V tomto případě evidentně nemůže jít o tvrzené porušení čl. 11 Listiny, protože v době rozhodování o omezení vlastnického práva toto vlastnické právo oprávněné osobě ještě nesvědčí. Porušit právo na ochranu neexistujícího práva (byť neexistujícího jenom prozatím) je pojmově vyloučeno. Kromě toho je nesporné, že náprava některých majetkových křivd podle restitučních předpisů s sebou nese – s ohledem na délku tzv. rozhodného období a množství změn v majetkověprávních vztazích – určitá zatížení a problémy, jež mnohdy brání vydání věci, jindy dovolují obnovení vlastnického práva pouze v omezeném rozsahu. Tak je tomu i v případě zřizování věcných břemen pozemkovým úřadem při rozhodování o vlastnictví nebo v souvislosti s rozhodováním o schválení dohody o vydání věci.

Dalším problémem může být rozhodování o zřízení nebo zrušení věcného břemene samostatně, bez souvislosti s rozhodováním o vlastnictví k věci či o schválení dohody o jejím vydání, velmi často také tehdy, jestliže k vydání nemovitosti došlo a řízení o konstituování věcného břemene nebylo pravomocně skončeno. V takovém případě pozemkový úřad rozhoduje za situace, kdy se oprávněná osoba již stala vlastníkem věci; svým rozhodnutím nepochybně omezuje její již konstituované vlastnické právo. Obdobné situace jsou v právním řádu České republiky regulovány na více místech, tudíž samotné zakotvení možnosti pozemkového úřadu zřídit věcné břemeno v zákoně o půdě není protiústavní. Situace, kdy zákon o půdě současně nestanoví, že pozemkový úřad má rozhodovat o náhradě za omezení vlastnického práva věcným břemenem, je řešitelná s využitím čl. 11 odst. 4 Listiny. Podle tohoto článku lze omezit vlastnické právo pouze za náhradu. Přitom platí zásada, že jednotlivá ustanovení Listiny jsou bezprostředně platným právem a práv v nich obsažených se lze domáhat přímo s odkazem na jejich znění. Výjimkou jsou pouze základní práva, která Listina vyjmenovává v čl. 41 odst. 1 pomocí odkazů na konkrétní články Listiny. U těchto výjimek je stanoveno, že příslušných práv se lze domáhat pouze v mezích zákonů, které toto ustanovení provádějí. To a contrario znamená, že všech ostatních práv se lze domáhat přímo a zákon nemůže překročit meze, které jsou stanoveny v Listině. Protože právo na náhradu za

omezení vlastnického práva není uvedeno mezi výjimkami, může se dotčený vlastník dovolávat práva na poskytnutí náhrady přímo s odvoláním na čl. 11 odst. 4 Listiny, aniž by bylo nezbytně nutno z hlediska ústavní jistoty toto právo konstituovat ještě předpisem nižší právní síly.

Porovnávání rozdílných předpokladů pro zřízení věcného břemene pozemkovým úřadem podle zákona o půdě na straně jedné a stavebním úřadem podle zákona č. 50/1976 Sb. na straně druhé, jehož se navrhovatelé dovolávají, není případné a konkrétní. Obě právní úpravy byly přijímány ve zcela jiných historických obdobích: stavební zákon nabyl účinnosti v roce 1976, tj. v době, kdy v českém (československém) právním řádu chyběla na ústavní úrovni zakotvená zásada náhrady za omezení vlastnického práva; byla obsažena jen v občanském zákoníku. Navíc, v tomto období nebylo ani možné smluvní zřizování věcných břemen. Zákon o půdě byl schválen již za účinnosti Listiny, která z ústavního pohledu formuluje základní pravidla nejen pro ochranu základních lidských práv, ale in concreto také pro aplikaci předpisů nižší právní síly. Praktické zkušenosti potvrzují, že pozemkové úřady naopak málo využívají možnosti zřídit věcné břemeno, což potom vede ke sporům mezi vlastníky nemovitostí, přičemž tyto spory jsou těžko soudně řešitelné vzhledem k zákonné omezenosti podmínek, za nichž má soud možnost věcné břemeno zřídit (soud může zřídit věcné břemeno jen za podmínek § 135c odst. 3 a § 142 odst. 3 občanského zákoníku). Zřízení věcného břemene v návaznosti na rozhodování pozemkového úřadu o vlastnictví pozemku je nanejvýš efektivní a umožňuje vzít v úvahu všechny okolnosti zjištěné v řízení (v jiném řízení by bylo nezbytné tyto okolnosti teprve znovu zjišťovat). V tom, že zákon o půdě sám nezaložil kompetenci pozemkových úřadů rozhodovat o náhradě za omezení vlastnického práva věcným břemenem lze sice spatřovat určitý, nicméně řešitelný, problém, který nezasahuje do ústavní roviny.

Z uvedených důvodů dospěl Ústavní soud k závěru, že napadené ustanovení § 9 odst. 5 zákona o půdě není v rozporu s Listinou základních práv a svobod, a proto návrh zamítl.

Předseda Ústavního soudu:

JUDr. Kessler v. r.

Práva na uvedení odlišného stanoviska k nálezu v protokolu o jednání a na jeho připojení k rozhodnutí s uvedením svého jména podle § 14 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, využili soudci JUDr. Pavel Holländer a JUDr. Antonín Procházka.

89

VYHLÁŠKA
Ministerstva financí

ze dne 4. dubna 1998,

kterou se mění vyhláška Federálního ministerstva financí, Ministerstva financí České socialistické republiky, Ministerstva financí Slovenské socialistické republiky a předsedy Státní banky československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo financí stanoví podle § 35 odst. 2 písm. b) zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona České národní rady č. 579/1991 Sb.:

Čl. I

Vyhláška Federálního ministerstva financí, Ministerstva financí České socialistické republiky, Ministerstva financí Slovenské socialistické republiky a předsedy Státní banky československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění vyhlášky č. 74/1989 Sb., vyhlášky č. 73/1991 Sb. a vyhlášky č. 398/1992 Sb., se mění takto:

V § 6 odst. 3 v první větě se slova „u příslušné

pobočky Investiční banky“ nahrazují slovy „u Konsolidační banky Praha, s. p. ú.“.

Čl. II

Pokud Státní banka československá nebo Investiční banka poskytla úvěr na družstevní bytovou výstavbu podle dosavadních nebo dřívějších předpisů,¹⁾ považuje se tento úvěr za úvěr poskytnutý Konsolidační bankou Praha, s. p. ú. Ustanovení dosavadních, popřípadě dřívějších předpisů¹⁾ o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní bytové výstavbě týkající se Investiční banky, popřípadě Státní banky československé se od účinnosti této vyhlášky týkají Konsolidační banky Praha, s. p. ú.

Čl. III

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. Pilip v. r.

¹⁾ Např. vyhláška Federálního ministerstva financí, Ministerstva financí ČSR, Ministerstva financí SSR a předsedy Státní banky československé č. 1/1982 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě, ve znění vyhlášky č. 159/1983 Sb., vyhláška Federálního ministerstva financí, Ministerstva financí ČSR, Ministerstva financí SSR a předsedy Státní banky československé č. 160/1976 Sb., o finanční a úvěrové pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě, ve znění vyhlášky č. 172/1980 Sb.

90

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 8. dubna 1998,

kteřou se vymezují některé druhy rostlin uvedené v druhovém seznamu, jejichž rozmnořovací materiál se smí uvést do oběhu jako obchodní a stanoví se jeho vlastnosti a způsob kontroly

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 32 odst. 1 zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, (dále jen „zákon“):

§ 1

Druhy rostlin, jejichž rozmnořovací materiál se smí do konce roku 1998 uvést do oběhu jako obchodní, (dále jen „druhy rostlin“) jsou pšenice obecná, ječmen, oves, hrách, len, jetel plazivý, jetel zvrhlý, štiřovník růžkatý, vojtěška, ostropestřec mariánský, réva vinná.

§ 2

Rozmnořovací materiál druhů rostlin nesmí mít klíčivost nižší než

- a) 78 % u pšenice obecné,
- b) 78 % u ječmene,
- c) 75 % u ova,
- d) 70 % u hrachu,
- e) 72 % u lnu,
- f) 70 % u jetele plazivého a jetele zvrhlého,
- g) 65 % u štiřovníku růžkatého,
- h) 70 % u vojtěšky,
- i) 50 % u ostropestřce mariánského.

§ 3

U sazenic révy vinné musí být délka vyzrálých letorostů minimálně 100 mm.

§ 4

Rozmnořovací materiál hrachu uváděný do oběhu

jako obchodní smí být napaden houbovými chorobami (*Ascochyta* ssp., *Pleospora* herbarum, *Fusarium* ssp. a *Colletotrichum lindemuthianum*), avšak celkový rozsah napadení porostu, ze kterého osivo pochází, nesmí být v součtu vyšší než 30 %.

§ 5

Rozmnořovací materiál druhů rostlin uvedených v § 1 musí

- a) být vyroben z množitelských porostů uznaných podle § 22 odst. 4 zákona a být označen názvem odrůdy; u lnu, hrachu, jetele plazivého a jetele zvrhlého a vojtěšky musí být vyroben pouze z porostů, u kterých je znám původ rozmnořovacího materiálu,
- b) vyhovovat ostatním požadavkům stanoveným pro certifikované osivo nebo sadbu uvedených druhů podle zvláštního předpisu,¹⁾ pokud není v této vyhlášce uvedeno jinak,
- c) nést označení, z něhož je kupujícímu zřejmé, že se jedná o obchodní rozmnořovací materiál podle této vyhlášky.

§ 6

Kontrola vlastností rozmnořovacího materiálu druhů rostlin uvedených v § 1 se provádí týmž způsobem jako kontrola vlastností jiných rozmnořovacích materiálů.²⁾

§ 7

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. Lux v. r.

¹⁾ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 191/1996 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin.

²⁾ § 33 zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin.

OPATŘENÍ ÚSTŘEDNÍCH ORGÁNŮ

Ministerstvo práce a sociálních věcí

oznamuje, že v souladu s § 9 odst. 1 zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, v platném znění, byly u něj uloženy od 1. března 1998 do 31. března 1998 tyto kolektivní smlouvy vyššího stupně:

1. Dodatek č. 3 ze dne 27. 2. 1998 ke kolektivní smlouvě vyššího stupně uzavřené na léta 1996 – 2000 dne 29. 12. 1995
mezi
Odborovým svazem zaměstnanců sklářského, keramického, bižuterního průmyslu a porcelánu
a
Svazem výrobců bižuterie.
2. Dodatek č. 1 ze dne 27. 2. 1998 k vyšší kolektivní smlouvě uzavřené dne 3. 12. 1996 (na období od 1. 1. 1997 do 31. 12. 1999)
mezi
Odborovým svazem dopravy
a
Svazem zaměstnavatelů a podnikatelů v dopravě ČR.
3. Kolektivní smlouva vyššího stupně pro odvětví nábytkářského průmyslu 1998 ze dne 23. 2. 1998 (na období od 1. 1. 1998 do 31. 12. 1998) uzavřená
mezi
Odborovým svazem pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v České republice – sekci NP
a
Asociací českých nábytkářů.

UPOZORNĚNÍ ODBĚRATELŮM

Tato částka je rozesílána přednostně před částkou 32/1998 Sb.

Redakce

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 2300,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – **Drobný prodej** – Benešov: HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; Bohumín: ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; Brno: GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; České Budějovice: Prospektum, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; Hradec Králové: TECHNOR, Hořická 405; AUTOŠKOLA, Pospíšil Jaroslav, Velké nám. 132; Chomutov: DDD Knihkupectví-Antikvariát, Ruská 85; Jihlava: VIKOSPOL, Smetanova 2; Kadaň: Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; Kladno: eL VaN, Ke Stadionu 1953; Klatovy: Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; Kolín 1: Knihkupectví U Kašků, Karlovo nám. 46; Liberec: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; Most: Kniha M + M, Lipová 806, Knihkupectví Růžička, Šeříková 529/1057; Olomouc: BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; Ostrava: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; Pardubice: LEJHANEK, s. r. o., Sladkovského 414, Knihkupectví Z. Petrová, Pasáž Sv. Jana a Za Pasáží; Plzeň: ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; Praha 1: ALBERTNET, Revoluční 1/655, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NADĀTUR, Hybernská 5, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; Praha 4: Abonentní tiskový servis, Zdiměřická 1446/9, PROSPEKTRUM, Nákupní centrum, Budějovická, SEVT, a. s., Jihlavská 405; Praha 5: SEVT, a. s., E. Peškové 14; Praha 6: PPP – Staňková Isabela, Verdunská 1; Praha 8: JASIPA, Zenklova 60; Praha 10: BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; Přerov: Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; Příbram: VEMA, Korecká Blanka, Čechovská 138; Sokolov: Arbor Sokolov, a. s., Nádražní 365; Šumperk: Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; Teplice: L + N knihkupectví, Kapelní 4; Trutnov: Galerie ALFA, Bulharská 58; Ústí nad Labem: 7 RX, s. r. o., Mírová 4, tel.: 047/44 249, 44 252, 44 253; Zábřeh: Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; Zlín-Louky: INFOSERVIS, areál Telekomunikačních montáží; Zlín-Malenovice: Ing. M. Kučeřík, areál HESPO; Znojmo: Knihkupectví Houdková, Divišovo nám. 12; Žatec: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.